

MOST

LETNIK XIX
ŠTEVILKA 65
JUNIJ 2021

MOST

Glasilo občine Kanal ob Soči

<http://www.obcina-kanal.si/most>

Izdajatelj: Občina Kanal ob Soči,
zanjo županja Tina Gerbec

Odgovorni urednik:

Erik Panjtar

Člani uredniškega odbora:

Erika Koncut, Irena Brezavšček,
Klelija Dolenc, Tina Tinta

Lektoriranje:

Mojca Pipan

Oblikovanje in grafični prelom:

A-media d.o.o.

Fotografija na naslovnici:

Damijan Simčič – Zoso

Naslov uredništva: Glasilo Most,

Trg svobode 23, 5213 Kanal

Kontakt: urednistvo@glasilo-most.si

Tisk: A-media d.o.o.

Naklada: 2500 izvodov

Glasilo brezplačno prejme vsako
gospodinjstvo v Občini Kanal ob Soči.

Prosimo, da za oddajo vaših
prispevkov za objavo v Mostu
obvezno uporabljate portal
mojaobcina.si.

Uredništvo si pridržuje pravico
presoje glede objave in lahko zavrne
objavo prispevka, še posebej, če ni
v skladu s programsko zasnovano ali
novinarskim kodeksom.

Za komunikacijo z odgovornim
urednikom oziroma uredniškim
odborom uporabite elektronski
naslov urednistvo@glasilo-most.si.

Uvodnik

Zame in tudi za članice nove sestave uredniškega odbora je tokratna številka Mosta tretja po vrsti. Lahko zagotovim, da smo se kar dobro prilagodili in lepo ujeli v procese nastajanja vsebin. Delo poteka tako, kot se pri tovrstnem mediju pričakuje, z zadovoljstvom pa bomo vseeno prisluhnili kakšnim tehtnim pripombam in idejam, saj so povsod še priložnosti za izboljšave. S sodelovanjem vseh, ki so vključeni v izdelavo Mosta, sem sicer nadvse zadovoljen. In čeprav sem se pred pripravo vsakokratne dosedanje številke zaradi splošne covid situacije vedno nekoliko nemirno presedal, ali bomo sploh zbrali dovolj gradiva, me je vsakič navdušilo, ko ne le da smo uspeli skupaj zbrati dovolj prispevkov, ampak smo Most tudi z vašo pomočjo vedno dodobra zapolnili s pestro vsebino – v tej številki na kar 60 straneh!

Vse povratne informacije, ki jih prejmem, me razveselijo, saj kažejo, da ste bralci novo celostno podobo dobro sprejeli in opazili spremembe tako pri vsebinah kot pri uredniški politiki. Pozitivno so bile sprejete tudi novosti, kot je na primer (pod)rubrika Pravni kotichek. V kolikor želite, da naša pravica, ki skrbi za pravni kotichek, spregovori o kakšni vam ljubi temi, nam na uredništvo pošljite vprašanje in potrudili se bomo najti odgovor.

V tej številki je nova še ena rubrika: Predstavljamo kraje. V njej bomo odslej predstavljali zanimive, bolj ali manj odmaknjene in bolj ali manj poznane kraje, vasi, zaselke iz vseh kotichekov občine. Na zadnjem sestanku uredniškega odbora smo se prav nasmejali, da nam zlepa ne bo zmanjkalo materiala za to rubriko. Pa še to: v kolikor ste med tistimi, ki imajo kaj pisateljske žilice, in živite v katerem od takšnih, recimo »manj znanih« krajev, o katerem bi lahko kaj zanimivega napisali, ste k soustvarjanju te rubrike vabljeni tudi vi. Prav zanimivo bi bilo slišati kakšno dolgo pozabljeno zgodbo, delček zgodovine, spoznati zanimive domačine ... tako da: naša vrata so odprta!

Erik Panjtar, odgovorni urednik

IZ VSEBINE

4 Številne investicije razpršene po celotni občini

9 Občinski nagrajenci 2021

Predstavljamo:

12 Robert Devetak, doktor znanosti s področja zgodovine

16 Ob 30. obletnici vojne za samostojno Slovenijo

44 Slovenska olimpijska bakla
na poti skozi občino Kanal ob Soči

Nagovor županje

Spoštovane občanke in občani Občine Kanal ob Soči.

Pred vami je nova številka občinskega glasila Most, polna lepih zgodb, obrazov občine in pričakovanj pred prihajajočim poletjem. Od zadnje številke občinskega glasila, ko ste lahko prebrali tudi o delu občinske uprave, so nas ves čas zaznamovale skrbi in ukrepi, povezani s koronavirusom. Kljub temu da so bili stiki z občani omejeni, smo na občini izvajali vse zadolžitve, ki so nam bile zadane z občinskim proračunom, v mesecu maju pa smo sprejeli tudi že njegov prvi rebalans. Več o investicijah in aktivnostih občinske uprave je opisano v nadaljevanju. Kljub zahtevnim zdravstvenim razmeram statistični podatki kažejo, da se epidemija tudi v naši občini počasi umirja in z upanjem zremo v lepše poletje, kjer se bomo lahko ob upoštevanju vseh potrebnih ukrepov tudi nekoliko več družili. Sama polagam velika upanja v znanost, stroko in zdravnike. Prepričana sem, da bomo z doslednim upoštevanjem navodil stroke in z dovoljšnjo precepljenostjo tudi izvili iz zahtevne situacije, pred katero nas je postavil covid.

V zadnjih treh mesecih smo se na občini znašli še pred drugimi izzivi, med katerimi bi omenila tri. Konec aprila smo prejeli nepričakovan dopis s strani edine banke v občini, kjer so preprosto sporočili, da zapirajo poslovalnico v Kanalu. Na občini smo se odzvali s pobudo, naj odločitev spremenijo. Vendar smo pričakovano prejeli odgovor, da gre za poslovno odločitev. Za poslovno odločitev, ki pa vpliva na življenje naših predvsem starejših krajanov. Prav ti bodo prikrajšani za bančne storitve pri priljubljenih zaposlenih, ki so človeško priskočili na pomoč tudi tistim, ki so bili morda manj vešč, in so razumeli potrebe ljudi. Kljub temu da lahko razumem argument poslovne odločitve, težko sprejemam dejstvo, da smo majhne občine vedno bolj zapostavljene in osiromašene storitev, še posebej zato, ker bi se lahko z malo skrbi za posameznika »izgube manjših« uravnotežile s »presežki velikih«. Kljub temu bomo za naše občane s sproščanjem ukrepov še naprej zagotovili delovanje občinske blagajne, kjer boste občani določene položnice lahko plačevali položnice brez provizije. Pogovarjamo pa se tudi o kateri izmed možnosti za zagotavljanje bančnih storitev pri drugih ponudnikih.

Nato smo bili postavljeni pred novo vladno Uredbo o upravljanju kakovosti kopalnih voda, ki bi s seznama kopalnih voda črtala kopališče ob Soči pod mostom v Kanalu. To bi pomenilo, da država ne bi več izvajala meritev kakovosti kopalne vode. Kopanje bi bilo še vedno dovoljeno, vendar kakovost vode ne bi bila več pod nadzorom. Takemu predlogu smo se na občini odločno uprli, o predlogu se je izrekel tudi občinski svet in svet krajevne skupnosti Kanal. Nameri se je uprla tudi ljudska pobuda Soča je naša!, ki je zbrala več kot 2000 podpisov za ohranitev Soče v Kanalu na seznamu kopalnih voda. Vsem pobudnikom in sodelujočim se v imenu občine in občanov iskreno zahvaljujem.

In kot tretje smo bili ponovno priča nepričakovanemu dogodku na enem izmed občinskih vodovodov – tokrat v kraju Ložice, kjer je moral režijski obrat zaradi onesnaženosti zajetij z mineralnimi olji za kar sto gospodinjstev zagotoviti nadomestno oskrbo s pitno vodo s pomočjo gasilske cisterne. To je bilo že četrto onesnaženje v slabem letu dni, kar se zdi izredno nesrečno naključje za tako kratko časovno obdobje ... Na srečo zadnje analize kažejo, da sledi onesnažavala v vodi ni več, čeprav v času nastajanja glasila Most režijski obrat še ne razpolaga z uradnim rezultatom. Ob tej priložnosti se obračam na vse občane s prošnjo, naj se v primeru, da imajo kakršne koli informacije o nesrečah ali o nedovoljenih poseganjih v vodotoke, nemudoma obrnejo na občino ali na katero od inšpekcijskih služb. S pravočasnim sporočanjem informacij boste v prvi vrsti pomagali svojim sokrajanom.

Drage občanke in občani. Bliža se poletje, čas brezskrbnosti in dopustov. Vsem vam želim, da bi se imeli dobro, da bi si privoščili oddih od vseh izzivov in skrbi ter se po dopustih z zadovoljstvom vrnili v službe. Predvsem pa v prvi vrsti želim vsem našim šolajočim se uspešen zaključek pouka, mature, izpitov, lepo poletje, veliko igrivosti in srečnih dni.

Hkrati pa čestitam naši domovini ob njeni 30. obletnici.

Tina Gerbec, županja

Investicije v Občini Kanal ob Soči:

Številne investicije razpršene po celotni občini

Občinska uprava, foto: arhiv občinske uprave

TUDI V PRETEKLEM ČETRTELJU REALIZIRALI ŠTEVILNE INVESTICIJE

V naselju Morsko je občina uredila fekalno in meteorno kanalizacijo ter preplastitev dela ceste v samo naselje v dolžini 310 metrov. Investicija je bila »težka« kar 80.000 evrov.

V Ajbi je bilo kar 26.000 evrov potrebnih za sanacijo plazov, v Ajbi je bila poleg tega odstranjena tudi nevarna skala. V Kostanjevici pa se

je odvila sanacija podpornega zidu, vredna 21 tisočakov.

Na Kambreškem na relaciji proti naseljema Podklanc in Kosi je bilo 14 tisočakov, namenjenih ureditvi ceste, v samem Podklancu pa še dodatnih devet tisočakov sanaciji propusta.

V Doblarju bo tudi varnejše, saj so se v tem naselju postavile varnostne ograje in uredila robna krona. Vrednost investicije je znašala

dobrih 14.000 evrov. Varnostne ograje so bile postavljene tudi na relaciji Avče–železniška postaja Avče.

V Kanalu ob Soči je bilo 7500 evrov namenjenih varnosti prehoda čez cestišče. Uredil se je namreč prehod za pešce. Ravno tako v Kanalu pa je bila očiščena in urejena brežina z bermo. Brežina je bila urejena tudi v Anhovem. V Desklah so bile zarisane talne označbe. Urejen je bil tudi rob vozišča v Rogu.

MORSKO (ureditev fekalne in meteorne vode)

AVČE (postavitev varnostne ograje)

DOBLAR (postavitev varnostne ograje)

DOBLAR (postavitev varnostne ograje)

AJBA (sanacija plazu)

AJBA (odstranitev nevarne skale)

DESKLE (zaris talnih označb)

DESKLE (zaris talnih označb)

DOBLAR (ureditev robne krone in postavitev varnostne ograje)

KOSTANJEVICA (sanacija podpornega zidu)

URESNIČILA SE JE 12-LETNA ŽELJA KANALCEV IN OBISKOVALCEV

Občina Kanal je izvedla in sanirala 12 let staro željo krajanov in turistov po odstranitvi telefonskega visečega kabla med Rafaelom in Parkom miru, ki je zastiral pogled na naselje Kanal in ločni most. Ob tej želji se je istočasno z isto investicijo zamenjala stara dotrajana vodovodna cev, obenem pa izvedlo tudi vse potrebno fekalno kanalizacijsko omrežje za bodoči priklop vseh objektov na čistilno napravo. Investicija je zajemala podboj državne ceste Tolmin–N. Gorica, izvedbo novih cevi in pripravo terena za novo črpališče. Vrednost vseh del je znašala 60.000 evrov.

V sklopu projekta je novogoriška komunala v Parku miru zasadila in uredila nova rastlinja. Občina se trudi urediti tudi brežino pod parkom, ki bi jo rada preuredila in uredila v turistične namene.

Foto: Bruno Bizjak

BRANKO DOLENC, predsednik Turističnega društva Kanal:

»Turistično društvo Kanal ob Soči, ki je pred mnogimi leti uredilo Kamp Korada v Kanalu, si stalno prizadeva za njegovo ureditev, podobo okolice in čim boljše namestitvev gostov. Vsa leta doslej je društvo v ta namen vlagalo lastna sredstva, predvsem pa prostovoljno delo članov. Letos nam je uspelo v sodelovanju z občino in Krajevno skupnostjo Kanal narediti pomemben korak naprej. Posodobljeno je vodovodno omrežje, zgrajen zbiralnik in odtok odpadkov in fekalij, električna instalacija. V Parku miru nad kampom je zasajena nova živa meja, odstranjena so odmrta drevesa, predvsem pa smo veseli, da je odstranjen telefonski kabel, ki je motil pogled na veduto Kanala z mostom. Poseg je bil obsežen in zahteven, saj je kabel vkopan in speljan pod glavno cesto. Tako v bodoče fotografije kanalskega mostu ne bodo presekane s črno črto, ki jo je zarisal kabel, tudi še tako spretnim fotografom. V Parku miru so predvideni še dodatni posegi, tako da bo severna vpadnica v Kanal dobila novo podobo. V društvu smo veseli, da ima občinska uprava in županja posluh za urejenost in lepšo podobo kraja.«

BRUNO BIZJAK, domačin, fotograf:

»Vrsto let smo si prizadevali in pisali prošnje na različne institucije, da se umakne zračni telefonski kabel, ki je motil tako nas domačine kot turiste ob pogledu na most in staro mestno jedro. Z njegovo odstranitvijo se nam je vsem izboljšal pogled na prečudovit del naselja Kanal z mostom in zvonikom v ozadju. Veseli nas, da je občina v sklopu celotne investicije uredila celotno kanalizacijsko omrežje, kjer je upoštevala celotne želje krajanov, turistom pa izboljšala fotografije za osebne albume, obenem pa nam pripravila novo kanalizacijsko omrežje. Zahvaljujemo se županji, da je z občinsko ekipo uspela urediti našo dolgoletno željo.«

Foto: Bruno Bizjak

KANAL (čiščenje in ureditev brežine z bermo)

KANAL (ureditev prehoda za pešce)

PODKLANEC (sanacija propusta)

ANHOVO (ureditev brežine)

KAMBREŠKO-PODKLANC-KOSI (ureditev ceste)

ROG (ureditev vozišča)

Občinski svet:

Povzetki s sej občinskega sveta

Erika Koncut

Tudi pomladni meseci so bili za kanalske svetnike, navkljub epidemiji, nadvse aktivni. V času od zadnje številke Mosta do zaključka redakcije so se svetniki zbrali na dveh rednih, dveh izrednih in eni dopisni seji.

Na 16. redni seji so svetniki sklepali o Odloku o podlagah za odmero komunalnega prispevka za obstoječo komunalno opremo, o Odloku o sofinanciranju letnega programa športa in o letnem programu športa za leto 2021. Opredelili so se tudi o izhodiščih za pripravo sprememb in dopolnitev občinskega prostorskega načrta 02 in o Odloku o ustanovitvi javnega zavoda Zavod za turizem Kanal. Poleg tega pa so svetniki imenovali še predstavnike sveta zavoda Osnovna šola Deskle in sveta Zavoda za zeleni razvoj Soške doline.

Sredi aprila je sledila 6. izredna seja, na kateri so svetniki potrdili izbiro letošnjih prejemnikov občinskih priznanj in nagrad. Prisluhnili pa so tudi prvemu preliminarne vmesnemu poročilu o meritvah zraka, ki ga je podal vodja Centra za raziskave atmosfere na Univerzi v Novi Gorici doc. dr. Griša Močnik. Rezultati prvih treh mesecev meritev (začeli so v novembru 2020, op. a.) so pokazali, da sta prometna regionalna cesta in kurjenje lesa

pomembna vira onesnaženosti zraka v občini, a ne edina. Ocene, kakšen vpliv na zrak ima anhovska cementarna, po treh mesecih meritev ni bilo še mogoče podati. Vpliv bo jasen po zaključku enoletnih meritev, predvidoma konec letošnjega leta oziroma v začetku prihodnjega.

Konec aprila so se svetniki zbrali na 7. izredni seji, na kateri so razpravljali in sklepali o Uredbi o spremembah Uredbe o upravljanju kakovosti kopalnih voda, ki predvideva izvzem kopalnega območja Soča v Kanalu s seznama kopalnih voda. Svetniki so zavrnil argument okoljskega ministrstva, češ da je izvzem potreben zaradi nenadnega dviga vodostaja Soče, zato so se enotno izrekli proti predlaganim spremembam. Svetniki so sprejeli tudi sklep o vključitvi deskanske plaže v seznam kopalnih voda. Naj še omenimo, da je ogorčenost nad predlogom okoljskega ministrstva izrazila celotna lokalna skupnost, 7. maja pa je *Ljudska pobuda Soča je naša!* Ministrstvu za okolje in prostor RS predala tudi 2027 podpisov proti črtanju Kanala s seznama kopalnih voda na Soči. V bran kanalskemu in solkanskemu kopališču, ki je bilo tudi tarča morebitnega izvzema, so se postavili tudi primorski poslanci.

Na 17. redni seji sredi maja je občinski svet sklepal o sprejemu letnega poročila Javnega sklada malega gospodarstva Goriške (JSMGG) za leto 2020 in poslovnega in finančnega načrta JSMGG za leto 2021, o po-

ročilu novogoriške policijske postaje o varnostni problematiki v občini in o letnem poročilu o delu Medobčinske uprave občin Bovec, Kobarid, Tolmin, Kanal ob Soči v preteklem letu, opredelili pa so se tudi glede ocene izvajanja skupnega občinskega programa varnosti za območje občine Kanal ob Soči za leto 2020. Svetniki so obravnavali in sklepali še o Zaključnem računu proračuna občine za leto 2020 in o Rebalansu občinskega proračuna za leto 2021. Na mizah svetnikov je bilo tudi sklepanje glede Letnega poročila o izvedenih ukrepih Akcijskega načrta lokalnega energetskega koncepta in njihovih učinkih za leto 2020 in predloga sklepa aktivnosti lokalnega energetskega koncepta za leto 2021. Podali so tudi soglasja za redno delovno uspešnost ravnateljev/direktorjev javnih zavodov (Glasbenišola Nova Gorica, Ljudska univerza Nova Gorica, Goriška knjižnica Franceta Bevka). Občinski svet je nazadnje obravnaval tudi pogodbo o skupni uporabi zbirnega centra CERO Nova Gorica in povrnitvi stroškov izvajanja obveznosti iz okoljevarstvenega dovoljenja. Svetniki so potrjevali še listo kandidatov za sestavo Razvojnega sveta Severne Primorske (Goriške) razvojne regije za obdobje 2021–2027 in imenovali občinske predstavnike v svet javnega zavoda Osnovna šola Kanal.

Konec maja je sledila še 4. dopisna seja, v sklopu katere so se svetniki opredelili glede Statuta Zavoda za zeleni razvoj Soške doline in predloga za selitev sej Občinskega sveta občine Kanal ob Soči v času koronavirusa.

Praznik občine Kanal ob Soči:

Občinski nagrajenci 2021

Erika Koncut

Občina Kanal ob Soči je tudi letos, ne glede na to, da je slavnostna seja zaradi težkih epidemioloških razmer odpadla, razpisala in podelila občinska priznanja in nagrade. Predloge je Komisija za občinska priznanja sprejemala vse do 24. marca, letošnji prejemniki pa so: Peter Nanut (občinsko priznanje kot posameznik), Društvo obolelih zaradi azbesta – OZA (občinsko priznanje kot kolektiv), Jani Kovačič (občinska nagrada kot posameznik) in občinska civilna zaščita (občinska nagrada kot kolektiv), povzetek obrazložitve predlogov pa podajamo v nadaljevanju.

PETER NANUT

Peter Nanut je skupaj s svojim bratrancem Aljažem Markičem ponovno obudil organizirano navijanje na tekmah kanalskega odbojarskega kluba. Že osem sezon zaporedoma na skoraj vseh domačih tekmah skrbi za zgledno in športno navijanje na tribuni, mlade navijače pa spodbuja k podpiranju ekipe tako v dobrih kot slabih časih. Navijaška skupina Salonit CementBoys nase v zadnjih letih opozarja tudi na gostujočih tekmah. Kot dobri sosede pa je navijaška skupina v borbi za različne naslove spodbujala tudi novogoriške odbojkarice Gen-i volleya. Nanutovo angažiranost je začutili tudi preko megafona, od letošnje sezone pa je tudi uradni napovedovalec tekem domačega kluba in skrbi za zvočno glasbeno podlago v kanalski športni dvorani. Poleg športnega udejstvovanja je Nanut dejaven tudi v domači župniji in v lokalni politiki ter skupnosti.

DRUŠTVO OBOLELIH ZARADI AZBESTA – OZA

Društvo obolelih zaradi azbesta – OZA – trenutno šteje 400 članov in deluje že skoraj četrt stoletja, od leta 2004 pa ima tudi status društva posebnega družbenega pomena na področju zdravstva, od 2008 še humanitarne organizacije. Njegovo poslanstvo je, poleg podpore obolelim in zagotavljanja boljšega življenja ljudi in delavcev, izpostavljenih azbestu, opozarjanje in odprava ovir pri postopku izplačila odškodnin ter urejanju zakonskih podlag. Društvo je tudi lokalno

zelo vpeto. Organizira namreč več predavanj in tedenskih rekreacij, poleg tega pa je leta 2018 organiziral tudi dogodek Ozaveščanje mladih o nevarnosti azbesta. Leto kasneje je lokalni skupnosti priskrbelo sedem defibrilatorjev in organiziralo usposabljanje njihove uporabe. Tudi v času epidemije je društvo poskrbelo za svoje člane: razdelilo jim je maske ter organiziralo cepljenje proti gripi in pnevmokoknim okužbam. Požrtvovalnost in človečnost sta torej odlika društva OZA.

JANI KOVAČIČ

Jani Kovačič je odličen športnik, odbojkar, z odličnimi igrami in visokimi uvrstitvami. Njegova odbojarska pot je zgled številnim mladim nadobudnim športnikom, ki stopajo po njegovih stopinjah. Bil je član kanalske generacije, ki je postala pionirski, kadetski in mladinski državni prvak. Že v rosi mladosti je pridobil priložnost igranja v vseh reprezentančnih selekcijah. Žoge je zabijal praktično po vseh evropskih odboj-

karskih parketih: poleg v kanalskem klubu in ACH Volley je tako igral tudi v avstrijskem in francoskem klubu, trenutno pa je v italijanski Ravenni. Že skoraj desetletje igra tudi za slovensko reprezentanco, s katero je na evropskih prvenstvih leta 2015 in 2019 osvojil srebrni kolajni. Pohvali se lahko tudi z uvrstitvijo v elitno sedmerico najboljših igralcev Evropskega prvenstva 2019, kjer mu je pripadel naziv najboljšega prostega igralca. Naj še omenimo, da je pred petimi leti pomembno prispeval tudi pri uvrstitvi slovenske izbrane vrste v drugo svetovno ligo.

CIVILNA ZAŠČITA OBČINE KANAL OB SOČI

Civilna zaščita Občine Kanal ob Soči se je v preteklem letu, ko je ne samo svet, ampak tudi naše domače kraje zaznamovalo širjenje izjemno nalezljive bolezni, izkazala kot organizirana in odgovorna ter požrtvovalna enota občine. Občane je na vsakem koraku motivirala k upoštevanju ukrepov za preprečitev širjenja bolezni, uspelo jim je tudi angažirati prostovoljce pri šivanju in zagotavljanju mask občanom. Vzpostavila je telefonsko številko in bila občanom vedno na voljo ob najnujnejših potrebah. Ekipa CZ je nesebično tvegala svoje zdravje, se izkazala po hitri in dobri organiziranosti ter ne nazadnje vztrajnosti pri opozarjanju in spodbujanju občanov v teh težkih mesecih. Tudi zahvaljujoč njeni angažirani dejavnosti se lahko kanalska občina pohvali, da v prvem valu ni zaznala nobene potrjene okužbe.

Obiski krajevnih skupnosti

Občinska uprava, foto: arhiv občinske uprave

Županja Tina Gerbec je v preteklem četrtletju skupaj z ekipo obiskala dve krajevni skupnosti, kjer je predstavila potek in program nadaljnjih investicij v dotičnih KS. Delovni obiski se izkazujejo kot dobrodošla priložnost poslušanja potreb na terenu in poskušanja reševanja izzivov, ki se pojavljajo v posameznih skupnostih.

Ob priložnosti udeležitve seje Krajevne skupnosti Lig, ki se je županja udeležila skupaj s podžupanom Markom Bucikom in strokovnim sodelavcem Borutom Jermolom, je županja predstavila nove in prihajajoče projekte v občini ter načrte v KS Lig. Trenutno se tudi v liški krajevni skupnosti izvajajo dejavnosti, povezane z urejanjem komunalne infrastrukture. Potekata projektiranje celotne komunalne ureditve naselja Lig in predlog za ureditev čistilne naprave v naselju Kostanjevica.

Na sestanku so se člani in predstavniki občine dotaknili tudi izvedbe manjših vzdrževalnih del, kot npr. ureditev zabojniškega mesta v Ligu, ureditev ovinka v Britofu ter predlogov za umestitev v rebalans proračuna. Predstavniki krajanov KS Lig so toplo pozdravili obisk županje in dobili potrditev, da so njihove želje in ideje slišane in upoštevane.

SUZUKI

HYBRID ŽE ZA 11.960 EUR

Way of Life!

Kombinirana poraba goriva in izpusti CO₂ po WLTP meritvah: 4,7-7,3 l/100km in 106-164 g/km, emisijska stopnja: EURO6, specifična emisija dušikovih oksidov (NOx): 0,0042-0,0245 g/km, trdi delci: 0,00009-0,00086/km, število delcev: 0,65-2,46 E11/km. Ogljikov dioksid (CO₂) je najpomembnejši toplogredni plin, ki povzroča globalno segrevanje. Emisije onesnaževal zunanega zraka iz prometa pomembno prispevajo k poslabšanju kakovosti zunanjega zraka. Prispevajo zlasti k čezmerno povišanim koncentracijam prizemnega ozona, delcev PM10 in PM2,5 ter dušikovih oksidov. Vse nadaljnje informacije o specifični porabi goriva in specifičnih emisijah CO₂ iz novih osebnih vozil najdete v Priročniku o varčni porabi goriva in emisijah CO₂, ki ga lahko brezplačno pridobite pri pooblaščenem SUZUKI partnerju in na spletni strani www.suzuki.si. Slike so simbolične.

Prodaja vozil: **05/33 33 444**

Servis vozil: **05/33 33 440**

Na pobudo Jožeta Valentinčiča, Antona Leskovarja in Mihe Čarga je županja obiskala tudi Deskle. Namen delovnega obiska je bil pregled nekaterih novih pridobitev v Krajevni skupnosti Anhovo - Deskle in pogovor o številnih potrebah krajevne skupnosti.

V športnem parku so ji gostitelji predstavili novo asfaltno igrišče in na novo postavljena igrala, namenjena igri najmlajših občanov. Za zaključek obiska je med sprehodom po središču Deskel preizkusila delovanje novih solarnih klopi, ki jih občani in obiskovalci lahko

uporabljajo tudi za polnjenje mobilnih telefonov. Pred tem sta na pobudo občana potekala ogled vasi Gorenje Polje in pogovor o nekaterih izboljšavah v vasi. Delovni obisk se je zaključil z željo, da se takšni in podobni projekti v občini Kanal nadaljujejo tudi v prihodnje.

V pretekli številki smo poročali o postavitvi radarjev v Plavah in Ročinju z namenom zagotovitve večje varnosti udeležencev v prometu. Učinke investicije je že zaznati. Bistveno se je namreč zmanjšalo število prekoraiterov hitrosti. V Plavah celo za skoraj 80 %.

UMIK ZADNJE BANČNE POSLOVALNICE IZ KANALSKE OBČINE

V začetku maja se je zaprla poslovalnica NKBM, ki je delovala v občinski stavbi. Občinsko upravo je vodstvo banke o nameri obvestilo le slabe dva tedna pred njeno izvedbo. Županja Tina Gerbec je nemudoma poslala protestni dopis vodstvu banke in opozorila, da tovrstna odločitev in obveščanje javnosti o nameri le tik pred prenosom kanalske poslovalnice v novogoriško centralno poslovalnico, kažeta na neresen odnos do strank, zaposlenih, lokalne skupnosti in do vseh občanov občine Kanal ob Soči. Poudarila je tudi, da v številnih zaselkih kanalske občine prebiva veliko starejših ljudi, katerim banka v Kanalu pomeni edino možnost opravljanja storitev in da vsaka storitev, ki se iz občine izseli, predstavlja nazadovanje razvoja občine. Nenazadnje pa je tudi demantirala navedbo vodstva banke, da poleg druge širše palete storitev v novogoriški poslovalnici lahko občani koristijo storitve tudi na bankomatih v občini, saj bankomata tako v Kanalu kot v Desklah večkrat sploh ne delujeta. Navkljub pozivu županje o ponovnem razmisleku, vodstvo NKBM ni odstopilo od namere in je 3. maja zaprlo vrata kanalske poslovalnice, zadnje bančne poslovalnice v občini.

PROSTOFER

080 10 10

brezplačna telefonska številka
za brezplačen prevoz

Pokličite vsaj tri dni,
preden potrebujete prevoz.

Predstavljamo:

Robert Devetak, doktor znanosti s področja zgodovine

Erik Panjtar, foto: osebni arhiv Roberta Devetaka

Robert Devetak je doktor znanosti s področja zgodovine. Doktoriral je leta 2019 na Oddelku za zgodovino Filozofske fakultete Univerze v Ljubljani, kjer je bil pred tem mladi raziskovalec. Od študijskega leta 2018/19 dalje opravlja delo asistenta pri več predmetih na Fakulteti za humanistiko Univerze v Novi Gorici. Od leta 2019 sodeluje tudi pri raziskovalnem projektu Begunci – nikoli dokončana zgodba. Njegove raziskave se osredotočajo na različne vidike delovanja slovenske skupnosti na Goriškem v obdobju Avstro-Ogrske, s poudarkom na območju današnje občine Kanal ob Soči. Glavne tematike, ki jih raziskuje, so dobrotelost, gospodarstvo, društveno in politično delovanje goriških Slovencev ter življenje civilnega prebivalstva v času prve svetovne vojne. Rezultate raziskav je objavil in predstavil v dveh znanstvenih monografijah, več izvirnih znanstvenih člankih, strokovnih člankih, simpozijih ter na razstavah.

Z Robertom Devetacom, doktorjem znanosti s področja zgodovine, sva se dobila v Novi Gorici, kjer sva zaradi korona ukrepov intervju morala opraviti kar v bližnjem parku pri knjižnici. Iz Kanala, kjer živi, je na kraj srečanja prikolesaril. Zase pravi, da je preprost človek, ki ima srečo, da lahko dela tisto, kar ga zanima, veseli in kar je študiral. »Zgodovina te mora res zanimati, da si izbereš ta poklic,« pravi. Seveda, si mislim, mladi dandanes zagotovo ne rinejo v to sfero zaradi dobro plačanih služb.

Pri vprašanjih je ostal na trdnih tleh in pokazal zrelost: »Včasih prideš do tematike, ko moraš reči, da za podajanje odgovora nisi dovolj kompetenten.«

Odgovarja zbrano in njegovi odgovori so premišljeni, čeprav postane bolj vznesen, ko pogovor zanese na njemu ljube zgodovinske teme. »Zgodovinarjevo znanje je kot piramida,« pojasni. »Ko si na začetku poti, veš malo o veliko stvareh. Bolj kot napreduješ, bolj ko se specializiraš, več veš, ampak samo o zelo specifičnih stvareh.« Njegova specializacija so društva iz 19. stoletja.

Kdaj vas je začela zanimati zgodovina?

O, že v vrtcu! Takoj ko sem se naučil brati, sem rad prebiral zgodbe iz preteklosti, in te so me zelo navduševale. Tako sem se že kot zelo mlad odločil, da želim slediti tej poti.

To pa ni ravno običajno, da človek tako mlad odkrije svoj poklic! Torej imate verjetno lepe spomine na šolske ure zgodovine?

Da, že v osnovni šoli je takratna učiteljica zgodovine Ana Skerlovnik Štrancar prepoznala moje veselje in me spodbujala. To se je nadaljevalo tudi na Srednji ekonomski šoli, kjer se je takrat moj profesor Tomaž Komel tudi precej ukvarjal z mano in me spodbujal.

Zadnji dve leti živite v Kanalu, otroška leta pa ste preživeli v Ročinju. Ostajate torej v domačih krajih. Pa vas kaj vleče tudi v svet?

Del svojih raziskovalnih dejavnosti sem že opravljal v tujini – večinoma v Italiji, Avstriji, Nemčiji. Tudi v Ljubljani sem živel precej let. Vendar je moj cilj ostati v Sloveniji.

Ste tudi asistent na Univerzi v Novi Gorici. S kakšnimi izzivi se srečujete pri poučevanju?

Zelo rad prenašam znanje na mlajše generacije, čeprav razlike v letih še niso tako velike. No, morda mi je zaradi tega celo lažje. Ja ... poučevanje mi je hkrati izziv in veselje. Nekateri študenti so kar ambiciozni, čeprav bi

rekel, da če gledamo vpise na fakultete, se zanimanje za zgodovino zmanjšuje.

Katero zgodovinsko obdobje vam je najljubše in kaj vas bolj privlači, so to lokalna zgodovina in zgodbe malih ljudi ali nekaj zelo vplivnega in pomembnega v širšem merilu?

Ukvarjam se predvsem z obdobjem pred in med prvo svetovno vojno, torej z drugo polovico 19. stoletja in začetkom 20. stoletja. To obdobje mi je najljubše. Najbolj pa me zanimajo lokalne zgodbe, zgodbe malih ljudi. To so tudi teme, s katerimi se zgodovinarji bolj podrobno ukvarjamo šele zadnjih nekaj desetletij. Vsaka taka zgodba je delček mozaika preteklosti. Dostikrat so ravno te male zgodbe zelo fascinantne.

Kako pa poteka nek raziskovalni projekt s področja zgodovine?

Ločimo lahko dva glavna dela. Zgodovinar že tekom študija dobi nek metodološko teoret-

ski okvir, na podlagi katerega opravi začetne raziskave. Najti mora recimo pisne vire po arhivih ali raziskati ustne vire, narediti intervjuje, dodatno pa si lahko pomaga tudi z dovolj velikim naborom literature. Nato sledi drugi del, ko mora vse te ugotovitve spraviti na papir, ki mu sledijo recenzentski postopki, ki so pogoj za objavo v različnih znanstvenih revijah, zbornikih ali monografijah.

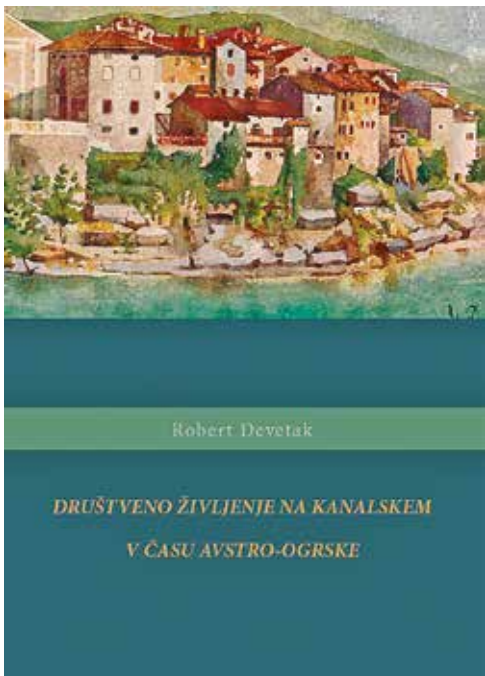
Kako naj zgodovinar objektivno preučuje dogodke glede na različne interpretacije, pristranske vire in morda tudi osebno vpletenost raziskovalca?

Menim, da »objektivna zgodovina« ne obstaja, mora pa zgodovinar stremeti k objektivnosti. Vsak vir je po svoje subjektiven. Vsak pisni dokument je nekdo napisal, enako je z dnevniki, spomini ali pričevanji. Dogodek, ki ga vidi ali doživi sto ljudi, ima tudi sto interpretacij. Zgodovinar mora na podlagi čim širšega nabora virov in ob podpori primerne literature in metodologije nekako narediti interpretacijo, s katero znanstveno in strokovno predstavi tematike in dogodke iz preteklosti.

Rek pravi, da zgodovino pišejo zmagovalci. Koliko resnice je v tem?

Mislím, da pri tovrstnih vplivih zavisi od posameznih obdobj, političnih in družbenih razmer ter številnih drugih dejavnikov. Spremenjene, nove razmere lahko vplivajo na interpretacijo in na teme, ki se jim daje prednost ali poudarke. Takšen primer so bili recimo nekateri spomeniki oziroma javna obeležja, ki so bili postavljeni v času Avstro-Ogrske in so jih umaknili po prvi svetovni vojni, ko je prišlo do ustanovitve Države oziroma kasneje Kraljevine SHS. Kip cesarja Franca Jožefa I., na današnjem Miklošičevem trgu v središču Ljubljane, so tako na primer zamenjali s slovenskim jezikoslovcem Franom Miklošičem. Na dolgi rok, s historično distanco, pride potem lahko do sprememb, interpretacija se usmeri v več smeri in povezanost s prej omenjenimi dejavniki se zmanjša.

Je sploh mogoče imeti eno in edino pravo »zgodovino«, ali je ta bolj kot ne odvisna od politike, ki

Naslovnica knjige Društveno življenje na Kanalskem, ki je izšla pri Goriškem muzeju leta 2016. Foto: Goriški muzej

zelo rada bdi nad zgodovinskimi viri?

Zgodovinar mora biti pri svojem delu samostojen in delati strokovno. Kot sem že omenil, uporabiti mora čim več dostopnih virov in si prizadevati za objektivnost. Seveda pride tudi do tega, da se vsi ne bomo strinjali o neki stvari, ampak za tem, kar zgodovinar napiše, mora stati strokovna utemeljitev.

Kaj vas z zgodovinskega vidika najbolj fascinira glede občine Kanal ob Soči?

Občina Kanal je še precej nepopisan list. Gre za območje z bogato kulturno dediščino, veliko pomembnih ustvarjalcev in intelektualcev je bilo iz teh krajev, izstopajo na primer Valentin Stanič, pa bratje Leban, Josip Kocijančič. Seveda je treba znati poiskati vire in za obdobje, ki ga jaz obravnavam, je gradiva precej, a treba se je odpraviti v arhive v Ljubljano, na Dunaj, v Trst, Gorico, Videm. Zanimivi so na primer časopisi, tudi z vidika primerjave z današnjimi časi. Recimo, da se dandanes kraj Ročinj v modernih lokalnih medijih pojavi parkrat na leto. Pred sto in več leti pa sem za Ročinj našel preko tisoč različnih objav v

takratnih lokalnih časopisih. Je pa res, da so ljudje takrat v časopise dajali bistveno bolj drugačne novice, kot so običajne danes. Recimo, ko si je kak veljak zlomil nogo, je bilo to že vredno objave.

Kako pomembni so bili časopisi pred sto in več leti?

Zelo pomembni. Takrat so časopisi pokrivali zelo širok spekter dogajanja na nekem ožjem geografskem področju in zato raziskovalcem dajejo nek dodaten vpogled, ki ga morda neko drugo arhivsko gradivo, recimo kakšni uradni dokumenti in podobno, ne dajejo.

Velja iz občine Kanal omeniti kaj posebej zanimivega ali nenavadnega?

Malo ljudi recimo ve, da je bilo kanalsko gospostvo kar nekaj časa v lasti Napoleone nečakinje. To je bila Elisa Napoleona Baciocchi, ki je imela graščino, kjer je danes kanalski grad. Danes je ta objekt žal v slabem stanju, takrat pa je bila to njena rezidenca. Kasneje, ko sta posestvo in grad od nje odkupila plemiška družina de Blacas d'Aulps, je bila v gradu urejena zelo bogata umetniška zbirka, ki je danes na ogled razstavljena v Britanskem muzeju v Londonu. To je samo

nekaj zanimivosti iz časa, ki ga sam raziskujem, obstaja pa še marsikatera zgodba tudi iz drugih zgodovinskih obdobj, ki so premalo poznane.

Vaša specializacija so društva iz 19. stoletja. Kakšna je bila njihova vloga v Kanalu in okolici?

Na Kanalskem je bilo društev precej in tako kot povsod so imela različne vloge. Predvsem so to bile pomembne organizacije, nekatere kot nekakšne gospodarske zadruge, vse pa so imele precej velik vpliv na razvoj in dobrobit prebivalstva. Recimo kulturno društvo Narodna čitalnica, katerega naslednici sta danes Prosvetno društvo Soča in Gledališko društvo Kontrada, ki je imelo na Primorskem pomembno vlogo, njeni poznani člani pa so bili Josip Kocijančič, Mihael Zega, po prvi svetovni vojni tudi Marij Kogoj. Ustanovljena je bila leta 1867, pomembna pa predvsem v smislu utrjevanja narodnih idej v lokalnem okolju, širjenja kulture in izobrazbe ter kot vez pri spremljanju dogajanja iz drugih delov slovenskega prostora. Omenim lahko še gasilsko društvo (Prostovoljna gasilska straža), ki je tudi eno najstarejših v Sloveniji.

Predstavitve knjige Društveno življenje na Kanalskem v Ročinju. Foto: Simon Prinčič

Kako je bilo pa na gospodarskem področju?

Tudi različna gospodarska društva so obstajala. Najprej je pomembno vedeti, da je bil Kanalski okraj, nekakšen ekvivalent današnji moderni občini, takrat zelo slabo razvito območje. Prav gospodarska društva so pomagala reševati različne socialne težave podeželskega prebivalstva in se ukvarjala z aktualnimi vprašanji, ki so bila vezana na splošen razvoj območja. Ljudi so recimo oskrbovala s sadikami, pomagala pri prodaji izdelkov, ljudi so tudi pomagala izobraževati. Pomembno je vedeti, da je bilo recimo leta 1880 na Kanalskem pismenega samo 14 % prebivalstva, saj izobrazba še ni bila tak standard kot danes, območje pa se je

Predavanje o Ročinju med prvo svetovno vojno. Foto: Simon Prinčič

takrat tudi spoprijemalo s pomanjkanjem šol. Društva so tako mnogim domačinom izjemno pomagala, da so lahko bolje živeli in delali. Kot zanimivost lahko k temu dodam, da je na področju izobraževanja prišlo v kasnejšem obdobju do sprememb in je bilo do leta 1914 na območju današnje občine Kanal ustanovljenih 16 šol, med drugimi tudi v Zapotoku, Kostanjevici, Kanalskem Vrhu ...

Kakšno je bilo pa takratno politično prizorišče?

Proti koncu 19. in v začetku 20. stoletja so začela postajati vse bolj pomembna tudi politična društva. Takrat se je začel biti kulturni boj med liberalnim in konzervativnim taborom. Do konca 19. stoletja je bila recimo volilna pravica omejena na res zelo ozek krog ljudi in vezana na davčni cenzus, ki je bil kar visok. Do začetka 20. stoletja se je volilna pravica postopoma razširila na vse moške, starejše

od 21 let. Sistem je v teoriji omogočal volilno pravico tudi ženskam, a le v redkih primerih, ki so bili tudi vezani na plačilo davkov. Ampak tudi če je hotela voliti, je morala na volišče poslati moškega. No, ko je z leti vse več in več prebivalcev pridobivalo volilno pravico, so v ospredje prihajali tudi interesi političnih strank, ki so začele ustanavljati lastna društva. Ta so si prizadevala pridobiti čim več podpore med prebivalstvom. Praktično vsaka vas je zato imela svoje politično društvo.

Kaj pa zdajšnji časi, se po vašem mnenju trenutno dogaja kaj tako pomembnega, da bodo o tem nekoč pisali zgodovinski učbeniki? Bo trenutna korona epidemija imela to »čast«?

Ja, korona bo zagotovo tema, s katero se bodo zgodovinarji v prihodnje še zelo veliko ukvarjali. Podobno kot se recimo danes ukvarjamo s špansko gripo, pa še z drugimi epidemijami, ki so zaznamovale človeštvo, vse od kolere pa do črne smrti v srednjem veku.

Se zgodovina ponavlja ali samo rima?

Haha ... Nekatere elemente, ki so se že zgodili, lahko preslikamo v današnji čas in jih lahko tudi primerjamo po zgodovinskih obdobjih. Ne bi pa rekel, da se ponavlja.

Ob 30. obletnici vojne za samostojno Slovenijo

Erik Panjtar

Mineva 30 let od ključnih mejnikov v slovenski zgodovini, ki so nas pripeljali do lastne države in politične ureditve, ki jo imamo danes. Med najpomembnejšimi takratnimi dogodki je bila tudi tako imenovana desetdnevna vojna za samostojno Slovenijo. Šlo je za oboroženi spopad, v katerem smo se Slovenci zoperstavili agresiji oboroženih sil takratne Jugoslavije.

Veterani vojne za Slovenijo iz občine Kanal v Srednjem Posočju leta 1991 pred premikom na sleme Kanalskega Kolovrata v neposredno bližino dobro oboroženih in utrjenih obmejnih stražnic Britof, Kambreško in Vogrinki

Od leve stojijo: Vojko Draščič, Stane Bajt, Stane Skok, Klavdij Humar, Veselko Lazar, Renato Romare, Branko Podbršček, Jože Velušček, Danilo Lango, Valter Valentinčič, Aleksander Velišček, Bernard Skrt, Dušan Šuligoj, Marijan Nanut. Od leve čepijo: Joško Kogoj, Stane Makarovič, Simon Piriš, David Šavli, Iztok Kralj. Odsotni (bili na straži): Jože Ipavec, Darko Markič, Franc Jug, Ivan Kristančič, Roman Berlot.

Skupščina Republike Slovenije je 25. junija 1991 sprejela Temeljno listino o samostojnosti in neodvisnosti Republike Slovenije. Naslednji dan, 26. junija, se je pred poslopjem slovenskega parlamenta na Trgu republike v Ljubljani začela slovesnost ob razglasitvi samostojne in neodvisne Republike Slovenije,

ki se je je udeležilo veliko ljudi iz vseh koncev države. Slavje je bilo nepopisno, a še pred svitom prihodnjega dne so se nad mlado demokracijo že začeli zgrinjati temni oblaki. Takratna vojska Jugoslavije je zgodaj jutraj začela splošni napad na Slovenijo, zasedala je mejne prehode, tudi z oklepnimi vozili.

Slovenija je na napad v nasprotju s pričakovanji agresorske vojske odgovorila odločno in za aktivno obrambo uporabila tudi orožje. Po desetih dneh oboroženih spopadov in intenzivnih političnih aktivnosti nam je na koncu le uspelo zaščitili našo komaj rojeno državo.

IVAN HUMAR,

predsednik območnega združenja
veteranov Kanal, takrat vojak TO

BREZ PUŠKE NA STRAŽO

Kot pripadnik Teritorialne obrambe (TO) sem pričakoval vpoklic v vojno. Tako v službi kot na kmetiji sem ves čas spremljal dogajanje po Sloveniji preko radijskih valov. Vojna je bila v polnem razmahu – Medvedjek, Gornja Radgona, Rožna dolina, Ljubljana ... Čas je bil res napet ob pričakovanju, kako se bodo zadeve razvijale in koliko žrtev bo na eni in drugi strani.

V soboto, 29. 6. 1991, popoldan mi je sokrajanka Tatjana Šuligoj prinesla na travnik, kjer sem ravno grabil seno, poziv za vpoklic v enoto TO. V trenutku sem odšel domov. Doma je bila žena Irena, ki se je pred dnevi vrnila iz porodnišnice, kjer je rodila našega tretjega otroka Roka. Poleg žene in dojenčka sta bili doma še hčerki Urška in Tina, stari pet in tri leta. Z nami pa je živela tudi moja 67-letna mama. Po vstopu v hišo sem takoj pri vseh opazil veliko žalost in tesnobo, saj so vedeli, da sem vpoklican. Poskušal sem jih potolažiti, a nisem bil prav uspešen.

V naši enoti sta bila tudi sovaščana Miran Jug in Dušan Žabar. Hitro smo se dogovorili, da bomo odšli na zbirno mesto v kamnolom Deskle malo po 21. uri. Prihod na zbirno mesto je bil popolnoma drugačen od predhodnih, ki smo jih imeli kdaj za vajo. Bili smo resni, zaskrbljeni in mogoče tudi nekoliko prestrašeni, pa vendar vsi odločni, da se je treba odzvati na klic domovine. Na naše presenečenje nismo dobili pušk, kot bi bilo običajno.

Mirko Strosar, Vojmir Draščič, Valter Reščič in Ivan Humar

Orožje je namreč predhodno odvzela zvezna armada.

Po polnoči je po nas prišel avtobus in takrat sem opazil, da je bilo zbirno mesto varovano z našimi kolegi, ki so bili že predhodno vpoklicani in jim je poveljeval Vojko Draščič. Odpeljali smo se v Šempeter pri Gorici, se namestili v pritličju stavbe bivšega podjetja ABK, kjer sem okoli 3. ure ponoči kar na hodniku na tleh zaspal. Približno ob štirih zjutraj pa me je že zbudil kolega in vprašal, če bi odšel na stražo. Takoj sem privolil, vendar sem mu povedal, da nimam orožja. To je sicer vedel tudi on. Odpeljal me je dobrih 20 metrov od stavbe do stražarja, ki je bil tam pred mano in je spadal v enoto, ki je bila vpoklicana pred nami. Po izmenjavi stražarskih gesel mi je ta vojak predal njegovo puško. Bila je jurišna puška kalašnikov. Prejel sem še dva magazina s skupaj 60 naboji, in ta puška

me je potem spremljala do zadnjega dne moje udeležbe v vojni za Slovenijo.

Naslednji dan zjutraj so nas s kombijem odpeljali na mejni prehod Miren oziroma v obmejno stražarnico. V njej ni bilo vojakov Jugoslovanske armade, saj so se že predhodno predali, tako smo se mi le naselili v objekt brez vojaške akcije. Po prihodu v Miren sem takoj odšel do najbližje hiše z namenom, da pokličem brata. Prosil sem ga, naj moji družini sporoči, da trenutno ni posebno nevarno in naj jih malo potolaži.

Na obmejni stražarnici v Mirnu nas je bilo šest vojakov TO, ponoči pa so k nam prihajali še trije pripadniki Narodne zaščite Mirna. Na srečo nam ni bilo treba izvajati nobenih vojaških akcij, razen varovati objekt karavle in mejnega prehoda. Največje olajšanje pa je sledilo v sredo, 10. 7. 1991, ko smo lahko odšli domov k svojim družinam.

VOJMR DRAŠČIČ

iz Ložic, takratni poveljnik samostojne čete Anhovo:

SPOMINI NA LETO 1991

Bila je sredo, 26. junij 1991. Deveta ura zvečer. Zazvoni telefon, dvignem in na drugi strani se oglasi moški glas: »Vojmir, si ti?« »Ja.« »Stojan tu, začelo se je. Veš, kaj imaš za početi?« »Vem.« »Vso srečo ti želim.« Konec pogovora. Vzel sem kuverto občinskega štaba TO, ki je bila pri meni zaradi varnosti shranjena že dalj časa. V kuverti so bila prva povelja, navodila za organizacijo MOB zbirališča v Gorenji vasi pri Kanalu pri Kindrčevih in prva povelja ter navodila za tajno komuniciranje.

Ob 23. uri mi je kurir prinesel ukaz za mobilizacijo. Enako tudi drugim mobilizirancem. Mobiliziran je bil samo prvi vod naše enote TO. Zato ker je bila količina skritega orožja za oborožitev enote omejena. Prvi vod tudi zato, ker je bila sestava voda iz Kanala, Deskel in okolice in je bilo lažje zbrati enoto. Ob enih ponoči so se že začeli zbirati prvi teritorialci v Gorenji vasi pri Kindrčevih. Enota se je hitro zbrala. Takoj smo organizirali prevzem kombija v Salonitu ter z njim šli prevzet skrito orožje. Do jutra je bila enota v celoti zbrana in oborožena ter pripravljena za izvrševanje bojnih nalog.

Organizirali smo opazovanje Kanala in okolice, spremljanje prometa, nadzor železniškega mostu v Ajbi in zaščito MOB zbirališča bataljona TO v Gorenjih Desklah.

Po prvem tednu, 4. julija 1991, smo dobili povelje občinskega štaba TO za premik mobilizirane enote prvega voda čete Anhovo iz Gorenje vasi na območje Kanalskega Kolovrata med Ligom, Kostanjevico in Kambreškim. Naloga enote je bila, da iz neposredne bližine kontrolira območja obmejnih stražnic Britof in Kambreško. Ob prispetju na križišče cest Kanal, Lig in Kambreško smo takoj z enim

oddelkom organizirali kontrolo križišča cest in prometa ter bližnje okolice. Z drugim oddelkom smo odšli mimo Gorenjega Nekovega proti stražnici Kambreško z nalogo opazovanja stražnice. Stražnici smo se približali zelo previdno, tako da smo imeli možnost opazovati vojake stražnice Kambreško na položajih. Do medsebojnega obstreljevanja ni prišlo. Iz Ročinja proti Kambreškemu se je premikala še ena enota TO. Mi smo se potem umaknili nazaj mimo Gorenjega Nekovega in nato mimo križišča do vasi Kostanjevica. Tu smo skladno z dogovorom z vaščani organizirali bivanje. En oddelek smo premaknili iz Kostanjevice v vas Melinki z nalogo kontrole prometa na cesti Lig–Britof ter opazovanje stražnice Britof. Tretji oddelek si je v dogovoru z vaščani organiziral bivanje v vasi Melinki. Poveljnik tretjega oddelka, Aleksander Velušček, doma iz bližnje vasi, Britofa, je skladno z dogovorom z mano oblekel civilno obleko in s starši odšel na spravo sena na parcelo, ki meji z ograjo stražnice Britof. Ko so se približali ograji stražnice, so ob njej zagledali vojake na položajih, usmerjene proti Sloveniji. Na vprašanje vojakom, kaj se dogaja, so odgovorili, da ne vedo, a da morajo biti cele dneve na položajih.

Prvi in drugi oddelek mobilizirane enote TO je ostal v vasi Kostanjevica in se je menjaval na položaju križišča cest Kanal, Lig, Kambreško. Na voljo smo imeli samo štiri avtomatske puške in dvajset pušk M48. Da bi preslepili sovražnika, smo na cesto postavili teritorialce z avtomatskim orožjem, ostali pa so ostali v zaledju. Ker so se mimo kontrole vozili tudi Italijani, so se v obmejnih krajih Italije razširile novice, da je TO dobro oborožena, saj ima samo avtomatsko orožje.

Naposled smo 12. julija 1991 prejeli ukaz občinskega štaba TO o preklicu vseh bojnih nalog naše enote in sledili sta vrnitev enote v Anhovo ter predaja oborožitve TO v gasilskem domu Anhovo.

VALTER REŠČIČ iz Plav, takratni komandir 2. čete 3. bataljona 12. brigade Teritorialne obrambe: »Ponosen sem na vse, ki smo se te vojne udeležili. Vsi smo se držali načela, da gremo braniti našo domovino, in to dolžnost smo opravili, kljub temu da je bilo takrat še veliko negotovosti. Zadovoljen sem tudi, da smo vsi prišli živi in zdravi nazaj. Nismo pa takrat razmišljali, kaj bo čez 30 let.«

MIRKO STROSAR iz Kambreškega (zaselek Rog), takrat član Narodne zaščite: »Da sem v tistih časih aktivno deloval in branil domovino, sem zelo ponosen. Lahko bi napisal celo knjigo, ker se je toliko stvari dogajalo v tem ključnem času. Tudi na kakšne neljube dogodke me vežejo spomini. Kljub vsemu pa sem najbolj zadovoljen zato, ker so se vsi ti mladi fanti iz Jugoslavije, ki so služili vojaški rok v naših krajih, lahko varno vrnili domov k svojim mamam. Na to sem res ponosen, saj smo zadeve v naših krajih kljub incidentom izpeljali tako, da ni bilo žrtev na nobeni strani.«

Kolektivna blagovna znamka Iz Doline Soče

Tjaša Bizjak, Turizem Dolina Soče

Dolina Soče

V letu 2020 smo začeli projekt **Vzpostavitev kolektivne blagovne znamke (KBZ)** – znak kakovosti v okviru projekta LAS – *Z inovativnimi poslovnimi rešitvami do višje dodane vrednosti v akvakulturi (RIBAsador)*, ki ga sofinancirata Republika Slovenija in Evropska unija iz Evropskega sklada za pomorstvo in ribištvo.

V projektu si bomo prizadevali za visoko in celovito usklajeno kakovost gastronomske in z njo povezane ponudbe v destinaciji Dolina Soče. Certifikat predstavlja oznako lokalnega geografskega izvora in visoko kakovost izdelkov in storitev.

Projekt vodi Zavod za turizem Dolina Soče v sodelovanju s Posoškim razvojnim centrom skupaj s podizvajalci. Vzpostavljeni sistem kolektivne blagovne znamke sledi modelu **Izvorno slovensko**, po katerem je bilo v zadnjih osmih letih oblikovanih več KBZ v Sloveniji.

Letos bo sodelovanje ponudnikov v projektu **brezplačno** (delavnice, individualna svetovanja, kakovostne fotografije, oblikovanje ...). Celovito trženje certificirane ponudbe s KBZ Dolina Soče bo usklajeno s trženjem destinacije kot celote, ki ga vodi Zavod za turizem Dolina Soče. **Certifikat KBZ Iz Doline Soče** bomo v prvem letu podelili **rokodelskim izdelkom in izdelkom unikatnega ter industrijskega oblikovanja, pridelkom** (npr. sadju, zelenjavi, poljščinam, svežim zeliščem in začimbam) **in živilskim izdelkom** (npr.: iz mleka, mesa, sadja, zelenjave, žit ipd.) **ter jedem in pijačam, postreženim na gostinski način** na območju turistične destinacije Dolina Soče (občine Bovec, Kobarid, Tolmin, Kanal ob Soči). V drugi fazi, ki teče drugo in tretje leto vzpostavljanja sistema, bodo ocenjeni nastanitveni obrati, gastronomske prireditve in vodena doživetja pri ponudniku. Celoten proces gradnje kakovosti lokalne

TERMINI OCENJEVANJ V LETU 2021:

Ocenjevanje rokodelskih izdelkov in izdelkov unikatnega in industrijskega oblikovanja bo potekalo **29. junija 2021** med 12.00 in 15.00 v prostorih TIC Kobarid, Trg svobode 16, 5222 Kobarid.

Rok za prijave: **15. junij 2021.**

Izdelke prinesite na ocenjevanje **29. junija 2021 med 9.00 in 11.00 v prostore TIC-a Kobarid, Trg svobode 16, 5222 Kobarid.**

Ocenjevanje pridelkov in živilskih izdelkov bo potekalo **11. oktobra 2021** med 12.00 in 15.00 v prostorih Hotela Dvorec, restavracija Malega dvorca, Mestni trg 6a, 5220 Tolmin.

Rok za prijave: **15. september 2021.**

Izdelke prinesite na ocenjevanje **11. oktobra 2021 med 9.00 in 11.00 v prostore Hotela Dvorec, restavracija Malega dvorca, Mestni trg 6a, 5220 Tolmin.**

Ocenjevanje jedi in pijač, postreženih na gostinski način, bo potekalo **18. novembra 2021.**

Rok za prijave: **30. oktober 2021.**

Koordinatorica ocenjevanja vam bo **javila uro**, kdaj vas bo obiskala strokovna komisija za ocenjevanje in ocenila jedi oz. pijače.

Obrazce za prijavo na razpis najdete na spletni strani Turizma Dolina Soče, kjer najdete tudi dodatne informacije o projektu.

Za podrobne informacije in pomoč se lahko obrnete na koordinatorko projekta Tjašo Bizjak, ki je na voljo na telefonski številki 041 753 011 in po elektronski pošti: tjasa.bizjak@dolina-soce.si.

Verjamemo, da bomo pod lokalno znamko kakovosti Iz Doline Soče še uspešnejši.

ponudbe od spodaj navzgor traja vsaj pet let in ob koncu tega obdobja ponuja osnovo za kakovostno bivanje v destinaciji, tako domačinov kot obiskovalcev.

Nova zgibanka Pot miru za območje občine Kanal ob Soči

Nika Testen in Erika Kapitan, foto: Fundacija Poti miru

Ustanova Fundacija Poti miru v Posočju in Občina Kanal ob Soči sta izdali novo zgibanko s predstavitvijo dediščine prve svetovne vojne v občini Kanal ob Soči.

V njej je na zemljevidu predstavljena prenovljena trasa Pot miru od Alp do Jadrana na tem območju, ki poteka po Kanalskem Kolovratu, od muzeja na prostem Kolovrat do Korade. Na novo je na terenu označen in v zgibanko vrisan tudi del Poti miru od Korade do Plavi, s katerim smo povezali Kanalski Kolovrat s Spominskim parkom Prižnica in muzejem na prostem Vodice. Poleg zemljevida v merilu 1 : 35.000 so v zgibanki s fotografijami in kratkimi opisi predstavljene nekatere točke dediščine soške fronte in druga kulturna dediščina območja občine Kanal ob Soči.

Trojezična promocijska zgibanka (v slovenskem, italijanskem in angleškem jeziku) je brezplačna in je na voljo obiskovalcem v TIC-u Kanal in drugih turistično-informacijskih centrih na Poti miru ter tudi pri večjih ponudnikih.

Zgibanka je nastala v sklopu projekta WALKofPEACE *Trajnostni razvoj dediščine 1. svetovne vojne med Alpami in Jadranom*, v programu sodelovanja Interreg V-A Italija-Slovenija, ki ga financira Evropski sklad za regionalni razvoj. Vodilni partner projekta je Posoški razvojni center, Fundacija Poti miru pa je kot projektni partner prispevala njegovo idejno zasnovo in je vsebinski koordinator izvajanja projektnih dejavnosti.

Dediščina prve svetovne vojne v občini Kanal ob Soči

Nika Testen, foto: Mitja Sodja, arhiv Julijske Alpe

Letos je TIC Kanal, v sodelovanju s Fundacijo Poti miru, poleg priprave nove zgibanke s predstavitvijo dediščine prve svetovne vojne v občini Kanal ob Soči poskrbel tudi za označevanje trase Pot miru po Kanalskem Kolovratu. Trasa poteka od muzeja na prostem Kolovrat vse do Korade, po kateri poteka istočasno tudi Juliana trail (17. in 18. etapa).

Z namenom povezovanja dediščine prve svetovne vojne na obeh bregovih reke Soče v občini Kanal ob Soči smo na novo označili tudi odsek Poti miru na relaciji Korada–Plave (ki poteka po obstoječi planinski poti). Na ta način smo povezali Kanalski Kolovrat s Spominskim parkom Prižnica in muzejem na prostem Vodice.

Poteka ureditev krožne poti po muzeju na prostem na območju Vodic. Pot bo potekala mimo glavnih ohranjenih točk (mavzoleja generalu Gonzagi, spomenika z orlom, ohranjene večnivojske kaverne, jarkov ...). Označena bo z enotnimi lesenimi količki in tablicami. Na ta način bodo obiskovalci lažje sledili poti po muzeju na prostem in si ogledali ostaline prve svetovne vojne ob poti. Območje Vodic nam odpira pogled na Sveto goro in Sabotin, ki sta tudi pomembni točki na Poti miru.

Do oktobra 2021 sta v načrtu še popravilo vodnega zbiralnika iz prve svetovne vojne na Kambreškem in postavitve informacijske table pri zbiralniku. Sanacija se bo izvajala v sklopu projekta POT MIRU, program Slovenija-Italija 2014–2020.

Projekt Spodbujanje skupnega življenja v dolini Soče

Nika Testen, foto: Lucija Kavčič

Projektne dejavnosti projekta *Spodbujanje skupnega življenja v dolini Soče* (nabava solarnih klopi in priprava zloženke *Kulturna pot po Kanalu*) se izvajajo v urbanih območjih lokalne akcijske skupine LAS Dolina Soče (v občinah Tolmin, Bovec, Kobarid). V občini Kanal ob Soči se projekt odvija v urbanih naseljih, in sicer v Kanalu in Desklah. Dejavnosti se sofinancirajo s sredstvi Republike Slovenije in sredstvi Evropskega sklada za regionalni razvoj.

Cilj projekta so zagotavljanje boljših življenjskih pogojev za prebivalce in obiskovalce, medgeneracijsko povezovanje ter ohranjanje in promocija kulturne dediščine območja v urbanih naseljih doline Soče.

Občina Kanal ob Soči je v sklopu projekta nabavila tri solarne klopi, ki so nameščene pred Turistično informacijskim centrom Kanal ter v Desklah, pred kulturnim domom. »Zelena« pametna klop omogoča brezplačno brezžično in USB polnjenje mobilnih naprav. Mobilni telefon z vgrajenim sistemom Qi lahko polnimo tako, da ga samo položimo na brezžični polnilec na vrhu klopi.

Poleg solarnih klopi pa smo pripravili tudi novo zloženko *Kulturna pot po Kanalu*, s katero vodimo obiskovalce po Kanalu mimo glavnih kulturnih znamenitosti (trg Kontrada,

Lurd, grad Kanal, občinska stavba, Neptunov vodnjak, cerkev Marijinega vnebovzetja, most ...). Zloženka je prevedena tudi v angleški in italijanski jezik, na voljo pa je v TIC-u Kanal.

Juliana Trail – najboljši evropski turistični projekt

Nika Testen, foto: Mitja Sodja

Združenje britanskih turističnih novinarjev je razglasilo daljinsko pohodniško pot JULIANA TRAIL za BEST EUROPE TOURISM PROJECT v sklopu BGTW International Tourism Award. Projektu se je Občina Kanal ob Soči pridružila lani z ureditvijo 17. etape (Tolmin–Planinski dom Pod Ježo) in 18. etape (Planinski dom Pod Ježo–Korada) po Kanalskem Kolovratu.

Juliana Trail je 330 km dolga pohodniška pot, na kateri se sprehodite skozi dišljive doline, prelaze, ob rekah Soči in Savi. Bistvo te krožne daljinske poti se skriva v zelenem, trajnostnem in odgovornem turizmu.

V Anhovem možna uporaba večnamenskega prostora

Tina Tinta, foto: Lara Lovišček

Občina Kanal ob Soči je v prejšnjem županskem mandatu na pobudo članov sveta Krajevne skupnosti Anhovo - Deskle odkupila prostore bivšega marketa v Anhovem. Prostore je krajevna skupnost s finančno pomočjo obnovila in preuredila, od maja letos pa jih oddaja v uporabo vsem zainteresiranim.

Parkirišče in vhod v večnamenski prostor v Anhovem

Od nakupa prostorov bivšega marketa v Anhovem teče že tretje leto. V tem času je krajevna skupnost s pomočjo dotacij Salonita Anhovo obnovila okna in popolnoma prenovila električno napeljavo. Nabavo kuhinjskih elementov in aparatov, klimatske naprave ter sanacijo sten in beljenje pa je financirala sama. S strani občine je bila sklenjena tudi pogodba, ki daje krajevni skupnosti prostor v upravljanje. Tako rekoč je vse pripravljeno za začetek uporabe že kar težko dočakanega večnamenskega prostora, ki je sicer do sedaj služil samo kot volišče.

Na pobudo **Lare Lovišček**, aktualne članice občinskega sveta, se je v maju zbralo manjše število prostovoljcev, ki so bivši market v Anhovem dokončno uredili, počistili in pripravili za uporabo. Vsem zainteresiranim je tako na voljo večnamenski prostor v Anhovem z **opremljeno kuhinjo, sanitarijami, večjim prostorom**, v katerem je tudi **nekaj kompletov miz in klopi**, ter **več parkirnimi mesti**, končno tudi za zasebno uporabo. Prostor je dovolj velik za približno 50 ljudi, odvisno seveda tudi od narave dogodka. Za vsa društva

s sedežem v občini Kanal ob Soči je uporaba prostora **enkrat mesečno brezplačna**, za druge fizične in pravne osebe pa je prostor na voljo s plačilom uporabnine v znesku **40,00 € na dan**. Prostor je namenjen za razna sestankovanja, rojstnodnevne in druge zabave, predstavitve društev, prostočasne dejavnosti, medsosedska druženja ipd.

Kontaktne osebi, s katerima se lahko dogovorite za ogled prostora in rezervacijo termina uporabe, sta članica občinskega sveta, **Lara Lovišček** (031 348 753), in predsednik Sveta Krajevne skupnosti Anhovo - Deskle, **Jože Valentincič**. Pred najemom bo treba izpolniti vlogo, po kateri bo krajevna skupnost izstavila račun za uporabo prostora in po kateri se bo uporabnik zavezal po uporabi prostor očistiti in plačati uporabnino v navedenem znesku in roku plačila. Na voljo bo tudi plačilo čiščenja prostora, če uporabnik ne bi bil pripravljen tega storiti sam.

Po kar nekaj letih, odkar je vzniknila ideja o skupnih prostorih v Anhovem, je ta končno na voljo za uporabo vsem zainteresiranim. Urejen prostor vabi, zato vsi prijazno vabljeni, da si ga ogledate in svojo naslednjo zabavo ali srečanje priredite kar v Anhovem. Dobrodošli!

Večji prostor za druženje.

Na novo opremljena kuhinja z gospodinjstvi aparati.

Zavod za zeleni razvoj začenja svojo pot

Almira Pirih

ZAVOD ZA ZELENI RAZVOJ
SOŠKE DOLINE

Na podnebne spremembe se je Evropska komisija (EK) konec leta 2019 odzvala s tako imenovanim Zelenim dogovorom. Ta zavezuje vse države članice, posledično regije, lokalne skupnosti in tudi vsakega posameznika. Zadeva tako gospodarstvo (v smislu razogljičenja kot prehoda v krožno gospodarstvo), kmetijstvo, promet (posebej javni promet in transport), stavbe (v smislu energetske varčnosti), komunalno gospodarstvo kot gospodinjstva (odpadki, kurišča).

Skladno s postavljenimi cilji je EK opredelila tudi sredstva, ki bodo na voljo državam in znotraj njih različnim deležnikom prek javnih razpisov v obdobju do leta 2030. Vsaka organizacija, institucija, tudi lokalna skupnost in posamezniki se bomo morali ustrezno odzvati in opraviti svoj del »analoge«. V tem okviru bo

– s ciljem spodbujanja trajnostnega razvoja – svojo vlogo odigral tudi Zavod za zeleni razvoj Soške doline (zavod) s sedežem v Kanalu.

Ena njegovih ključnih nalog bo *izobraževanje* različnih ciljnih skupin prebivalstva za zeleni oziroma trajnostni prehod; prvenstveno bodo izobraževanja namenjena učencem. V tem sklopu bosta še v tem šolskem letu na OŠ Kanal izvedeni dve delavnici s področja novih tehnologij (vodikovih) v trajnostni mobilnosti. V novem šolskem letu pa nameravamo v delavnice vključiti tudi učence zadnjih letnikov OŠ Deskle.

Nadalje se bo zavod usmeril v sistematično delo z *malimi in srednjimi podjetji*, ki jim bodo v prihodnjih letih namenjena razvojna sredstva

predvsem na področju krožnega gospodarstva in digitalizacije. Skladno z njihovim interesom jih bo zavod obveščal o javnih razpisih, iskal ustrezne razpise zanje, jim nudil osnovno pomoč pri razpisih, organiziral srečanja ...

Eno od področij delovanja zavoda bo tudi *delo z mladimi* pri spodbujanju podjetnosti, povezovanja z gospodarstvom, izobraževanja.

Več o delu na teh, pa tudi drugih področjih, na katerih bo deloval zavod, bomo predstavili v prihodnji številki Mosta. Eno od teh področij je gotovo spodbujanje uvajanja novih virov energije (obveščanje, informiranje, iskanje možnosti vzpostavljanja energetskih skupnosti), prav tako pa bomo spregovorili tudi o poteku delavnic na OŠ Kanal.

Bančne storitve Nove KBM tudi na vaši pošti

Bančni opravki, kot so plačevanje položnic, dvig ali polog gotovine, preverjanje stanja na osebnem računu, so del našega vsakdanjika, zato je pomembno, da je banka čim bolj dostopna. V Novi KBM so ponosni, da je njihovim strankam na voljo več kot 900 kontaktnih točk po vsej državi, kjer lahko opravljajo bančne storitve. S tako razvejano mrežo je Nova KBM najdostopnejša banka v državi.

Nova KBM je **edina banka v Sloveniji**, ki strankam poleg digitalnih kanalov (torej predvsem spletne in mobilne banke), poslovalnic in bankomatov, **omogoča opravljanje najpogostejših bančnih storitev tudi na vseh poštah po državi**. To pomeni, da lahko stranke Nove KBM, ki v svojem kraju nimajo poslovalnice banke, na vseh pogodbenih poštah, na primer v Slapu ob Idrijci, v Ročinju ali Desklah, brez nadomestila polagajo in dvigujejo gotovino ter vpogledujejo v stanje na svojem osebnem računu, na rednih poštah, na primer tudi Mostu na Soči, pa lahko opravijo še vrsto drugih storitev: sklenejo depozit ali varčevanje, oddajo vlogo za izdajo bančnih kartic, vlogo za podaljšanje limita na svojem računu, za potrošniški kredit in spremenijo/dodajo pooblaščenca osebo za svoje osebne račune. Na poštah je mogoče odpreti tudi nov račun pri Novi KBM. Tako banka v partnerstvu s Pošto Slovenije vsem svojim strankam zagotavlja karseda enostaven dostop do bančnih storitev, ki jih najpogosteje potrebujejo.

NovaKBM

Stranke Nove KBM
lahko najpogostejše
bančne storitve
opravljajo tudi
na vseh poštah.

Hiša dobre volje Deskle

Tina Krog

Hiša dobre volje Deskle si je v zadnjem obdobju privoščila kar dolg preventivni dopust, zato je sedaj povsem spočita in sveža željna vašega obiska in ponovnega druženja z vami. Načrtujemo ponovno odprtje, zato upamo, da se vidimo v čim večjem številu.

Prav nestrpno že čakamo, da se bomo imeli spet lepo. Da bomo skupaj širili dobro voljo, ustvarjali, peli, plesali, telovadili, se smejali in se kot prava družina drug drugega veselili in se imeli iskreno radi. Tudi tisti, ki še razmišljate o pridružitvi, stopite z nami v stik, da se spoznamo in skupaj ugotovimo, ali je prav naša Hiša dobre volje tisto, kar potrebujete. In ne čakajte na vnovično odprtje, ampak si svoje mesto zagotovite že zdaj. Ne pozabite, da je v naši Hiši vse delovne dni poskrbljeno za nego, tople obroke, telovadbo, animacijo, ustvarjalne delavnice in vse tisto, kar je potrebno, da ste glede na svoje potrebe in želje celostno preskrbljeni in – kar je zelo pomembno – da se po kakovostno preživetem dnevu prijetno utrujeni vsakodnevno vrnete domov v objem svojega doma. V Hiši dobre volje skrbimo za res odlično vzdušje. Ko enkrat »prebiješ zid« in začutiš našo ljubezen, težko shajaš brez. »Zakaj sem čakal toliko časa?«, so zelo pogosti vzdih obžalovanja.

V Hišo ste dobrodošli vsi – tako tisti povsem samostojni, ki pogrešate družbo, aktivnosti, ustvarjalno in kakovostno nadgradnjo svojega vsakdana, kot tisti, ki potrebujete pomoč pri negi, varstvo ali kar koli bi vam olajšalo vsakdan. Prav zato smo zelo pomemben

sodelavec svojcev in družinskih skrbnikov – tisti, ki neumorno skrbite za svoje ljudi, veste najbolje, kako prav pride brezskrben odmor, da se sprostite in pridobite novih moči. Hiša dobre volje kot pomemben pomočnik nudi svojcem možnost za oddih od vsakodnevne skrbi. Ko je uporabnik v Hiši, skrbnik lahko počiva, skrbi za svoje lastno zdravje, dela ali opravi neodložljive obveznosti. Olajšajte si dan in z nami obdarite svoje ljudi.

Ker pa je včasih največja ovira za pristop k nam zagotovitev prevoza, smo s pomočjo Občine Kanal ob Soči tudi za to pogosto težavo dobili rešitev – na voljo je sistem brezplačnih prevozov »Prostofer«, ki vas bo z veseljem prostovoljno popeljal do vašega cilja

– tudi do nas! Če potrebujete prevoz, se zanj lahko dogovorite na brezplačni telefonski številki **080 10 10**.

Ovir praktično ni – pokličite in se dogovorite za prvi korak h kakovostnejšemu življenju v družbi dobrih ljudi. Ta korak morda res ni enostaven, a zagotavljamo vam, da je z nami že drugi preprost in vesel. Samo odločiti se je treba. Seveda ste poleg obstoječih dobrovoljcev in dobrovoljk dobrodošli tudi novi interesi, zato vse skupaj vabimo, da razširite glas o našem programu. Tukaj se imamo izjemno lepo in poskrbimo za vsesplošno preskrbljenost vsak delavnik med 7.00 in 17.00.

Če nas želite bolje spoznati in imate kakšno vprašanje, kontaktirajte strokovno delavko **Tanjo Peloz** iz Doma upokojencev Nova Gorica, telefon.: 05 339 4140, E-naslov: tanja.peloz@dung.si.

Prepričani smo, da bomo našli skupno pot, ki nas bo vzajemno izpopolnila. Dobrodošli! V želji, da se kmalu vidimo, vas lepo pozdravljamo in vam želimo veliko zdravja in zadovoljstva.

GEOTMIN d.o.o.

UREDITEV MEJ
PARCELACIJE
GEODETSKI NAČRTI
ZAKOLIČBE
VRIS OBJEKTA V KATASTER
...

Geotmin d.o.o.
Trg tigrovcev 4
5220 Tolmin

tel. (05) 38 10 146
gsm. 041 973 961
www.geotmin.si

Obiskala sem gospo Jožico Dolenc!

Nevenka Malnič, Društvo upokojencev Kanal

Koronavirus neusmiljeno narekuje številne spremembe utečenih dejavnosti v vsakdanjem življenju. Globoko je zarezal tudi v bogat nabor tradicionalnih prireditev in akcij društev upokojencev, ki jih je bilo treba odpovedati ali omejiti, saj ranljivost naših članov zahteva, poleg priporočene, še dodatno skrb in previdnost.

Seveda pa nismo čakali križem rok na boljše čase, saj tega preprosto ne znamo! Poiskali smo drugačne poti, izkoristili tehnologijo, ki nam je na voljo, se povezali z drugimi društvi. Tako smo se ob koncu lanskega leta razveselili povabila gospoda Branka Suhadolnika, predsednika Komisije za tehnično kulturo Zveze društev upokojencev Slovenije, na tradicionalno delavnico rokodelcev in rokodelk, ki ima vedno tudi dobrodelno noto. Običajno poteka v Izoli, letos pa so jo preselili kar v naše domove.

Prijavila sem se in po pošti prejela potrebni material – kuhinjsko krpo, brisačko in sukanec

Izdelka, pripravljena za darilo

za vezenje. Po svoji zamisli sem z vezenjem in kvačkanjem izdelkom vdahnila okus domačnosti, ki ga ročna dela pričarajo. Prijetno darilce je bilo pripravljeno, da nekomu polepša dan. Obiskala sem gospo Jožico Dolenc, ki se je urice druženja in darilca zelo razveselila.

Drobna pozornost, ki jo prostovoljno izkažemo drug drugemu, predvsem tistim, ki so

Obisk pri gospo Jožici

zaradi različnih vzrokov prisiljeni večino dni preživeti za zaprtimi vrati svojega doma, je dobrodošla kot sončni žarek, ki končno posije izza oblakov. Prepričana sem, da prav v vsakem izmed nas gorita želja in upanje, da se vendarle bliža dan, ko bomo svobodno zadihali. Do takrat pa bomo skupaj poiskali drugačne poti drug do drugega, da preženemo osamljenost in pričaramo nasmeh na obraz.

PREVERJENA RABLJENA VOZILA

Preverjena
zgodbina vozil

Kredit ali leasing

Do 12 mesečno
jamstvo

Pregled po 140
kontrolnih točkah

stavanja
Preverjena rabljena vozila

Nova Gorica t: 05 33 84 590 · Tolmin t: 05 38 00 550
www.stavanja.si

VODOTESNE REŠITVE

FASSA BORTOLO

AQUAZIP GE 97
TESNILNI PREMAZ
VODONEPREPUSTNI
ZA TERASE, KADI, BETON
- BREZ PUŠENJA TLAKA

AQUAZIP FAST
TESNILNI PREMAZ
HITRO SUŠEČ PRISNOŽI
TEMPERATURAH

AQUAZIP RDY
IMPREGNACIJSKA MASA ZA
KOPALNICE/LAŽNE PROSTORE
HITRO SUŠEČA

AQUAZIP MO 660
SPECIFIČNA MALTA
VODONEPREPUSTNA
ZA ZIDANE/BETONSKE GRADNJE
(ZA NEGATIVNE HIDRAVLIČNE
TLAKAZA STIK S PLOTNO VODOJ)

Hidroizolacija

- TERAS
- BAZENOV
- KOPALNIC
- ZIDOV

ZAMAKANJE

-10% IZJEMNA PONUDBA

ELKOR

Naj bivanje postane užitek.
Gradite z NAMI!

www.elkor.si
TEL: 05 30 32 140

Športni twirling klub Deskle je v lanskem letu praznoval 25-letnico delovanja

Tina Tinta, foto: arhiv Športni twirling klub Deskle

Odkar pomnim, so bile deskljanske mažoretke v trendu. Spomnim se tudi, da so vsako leto pridno trenirale, nastopale in tekmovalale. Kasneje so se sicer preimenovalle v twirlarke in tudi nekoliko spremenile svojo koreografijo, a so zame vedno ostale puncice, ki vrtijo palico in delajo akrobacije kot za stavo. No, ni ravno vse tako, kot sem si vedno predstavljala jaz, je pa za njimi gotovo 25 izredno uspešnih let, s tem pa veliko ur napornih treningov, zahtevnih trenerk, treme pred nastopi, žuljev, lepih dresov ... kar pa je najpomembnejše – pridnih in uspešnih punc. O delovanju društva sem se pogovarjala s trenerko Veroniko Koncut, ki mi je skupaj s predsednico kluba Teheiro Leskovar Bolterstein in drugimi puncami pomagala pripraviti spodnji zapis.

Začetki twirlinga segajo v december leta 1995, ko so na pobudo Alenke Velušček mažoretke

prvič zavrtela svoje palice na prireditvi, ki jo je organizirala Osnovna šola Deskle. Že nekaj let po ustanovitvi kluba pa se je pod vodstvom Arjane Brezigar Masten mažoretno korakanje začelo spogledovati s koreografsko zahtevnejšim twirlingom. Na tekmovanjih v Italiji in Nemčiji so se tako v letu 2001 prvič pobliže seznanile s twirlingom. In čeprav so se prehodna sprva ustrašile, so jih trma, vztrajnost, delavnost in inovativnost pripeljale do zavidljivih rezultatov in evropskih tekmovanj. Leta 2005 so deskljanska dekleta tako prvič sestavljale državno reprezentanco.

Kaj kmalu so odločilno vlogo pri treniranju prevzele mlade twirlarke, ki tudi danes sodelujejo s klubom pri dejavnostih, nekatere kot trenerke, nekatere kot članice upravnega odbora, spet druge kot zveste navijačice. S ponosom navajajo, da je ŠTK Deskle imel v preteklosti več kot deset strokovnih članov –

tako trenerjev kot sodnikov Twirling zveze Slovenije. Vedno stremijo k novim izzivom in skrbijo za usposobljen kader, ki usmerja dekleta k pravemu cilju.

Ponašajo se z vsakoletnimi priznanji in medaljami z državnega tekmovanja ter evropskih klubskih pokalov in prvenstev. Leta 2016 je ŠTK Deskle postal evropski klubski prvak. Žal jim lani ni bilo naklonjeno, da bi k zbirki dodali še kakšno trofejo, saj je bila sezona prekinjena samo nekaj dni pred freestyle kvalifikacijami za državno prvenstvo. Tudi letos so tekmovanja odpovedana, a kljub vsemu twirlarke stremijo k naslednji sezoni in se resno pripravljajo na nova tekmovanja. V letu 2020 in 2021, ko je bila prepoved vseh dejavnosti, so treninge opravljale kar prek videokonference. Ker so v decembru 2020 nameravale pripraviti prireditev ob svoji 25-letnici obstoja, a so jo bile primorane odpovedati, so

Kakšna je pravzaprav glavna razlika med mažoretkami in twirlarkami?

Koliko twirlark pa šteje vaš klub?
Je med vami tudi kakšen fant?

Delujete zelo povezani. Kakšen odnos imate med seboj twirlarke med treningi in tudi v prostem času?

peljal tudi vsakoletno božično-novoletno rajanje twirlark. Ko smo se marca zopet srečale v telovadnici, smo bile res vesele, da lahko končno treniramo in poklepeta v živo.

Klub stremi k izboljševanju in potrditvi dobrega dela, ki pa se ne kaže le skozi medalje in pokale, ampak tudi skozi timsko delo in prijateljstvo. Pomembno nam je, da se bodo twirlarke na »stara leta« z veseljem spominjale časov v našem klubu.

Zelo lepo povedano. Vem, da so se mažoretke iz Deskel, pa tudi twirlarke kasneje, vedno zelo dobro odrezale na tekmovanjih. Ste še vedno ene najboljših v Sloveniji?

Na to vprašanje je težko odgovoriti, ker smo že dve leti brez tekmovanj. Leta 2019, ko so še bila tekmovanja, smo bile tudi del slovenske reprezentance, ki je zastopala Slovenijo na E.F.B.T. Euro Twirl tekmovanju. Naš klub je dosegel zlato in srebrno kolajno v najvišjih kategorijah.

Na državnem tekmovanju istega leta pa smo dosegle sedem zlatih, sedem srebrnih in devet bronastih odličij.

To so zagotovo zavidljivi uspehi, na katere smo lahko vsi ponosni. Lani je bilo res vse življenje okrnjeno, vi pa ste praznovali tako lep jubilej. Če bi bila situacija drugačna, kaj bi pripravili ob svoji 25. obletnici?

Lani je Športni twirling klub Deskle praznoval 25. obletnico neprekinjenega delovanja in seveda so twirlarke že od začetka sezone pripravljale posebno jubilejno prireditev, ki bi bila v oktobru. Nato je bila predstavljena na

december v upanju, da bodo prireditve dovoljene. Žal je bila izpeljana interno v skladu s priporočili.

Na interni prireditvi smo obdarili vse twirlarke s simboličnimi darili, prav posebna priznanja pa so dobile jubilejke, in sicer dekleta, ki trenirajo pet let, deset let, in najstarejša tekmovalka, ki trenira 20 let.

Navadno nam desetletnice zaplešejo koreografijo starih tekmovalnih vaj in tako obeležijo svojo dolgo pot treniranja. Lanske desetletnice so bile Urška Marušič, Taja Lazar, Maja Laščak, Ana Čargo, Nika Marušič in Neža Kogoj. Prav posebno smo veseli, da imamo v klubu članico, ki trenira že 20 let, to je Tina Kogoj.

Zagotovo imate tudi kakšne želje za naprej?

Največja želja je, da se športno življenje zopet vrne v stare tire in da lahko normalno treniramo naprej. Želimo si tekmovanj, ki jih že drugo sezono zapored ni, a verjamemo, da bo drugo sezono bolje in da bomo lahko zopet pokazale svoje koreografije. Čeprav ni bilo tekmovanj, twirlarke nismo počivale, pridno smo trenirale in se učile novih elementov, da bomo v naslednji sezoni prinesle v Deskle nove medalje in pokale.

Mi verjamemo v vas in smo prepričani, da boste dobro pripravljene na prihodnja tekmovanja. Bi za konec rade kaj sporočile bralcem Mosta?

Poletje je pred vrati, zato soobčanom želimo, da ga preživijo čim lepše. Ob Soči, z dobro družbo ali knjigo. Ko pa bodo športna tekmovalja in prireditve zopet dovoljeni, naj nas pridejo podpret z bučnim aplavzom. To nam veliko pomeni.

Hkrati se zahvaljujemo vsem staršem, trenerjem, generalnemu sponzorju Salonit Anhovo, Občini Kanal ob Soči in vsem, ki nas spremljate in navijate za nas!

Uspешnim deskljanskim twirlarkam še enkrat čestitam ob jubileju in jim želim veliko športnih uspehov v prihajajoči sezoni – pa seveda čimveč novih članic in tudi kakšnega člana.

Branko Žnidarčič

Inga Miklavčič Brezigar, foto: Toni Dugorepec

Branko Žnidarčič, mož, oče, nono, človek z velikim nasmehom in še večjim srcem, se je poslovil v krogu svoje družine. Poleg družine pa je imel Branko še eno ljubezen – maske, pustne like iz svojih domačih krajev in iz svojega otroštva. In seveda svoje društvo, Etnološko društvo Liški pustje, ki ga je vodil tako rekoč do svoje smrti in ki mu je stalo ob strani pri njegovih prizadevanjih za obuditev in ohranjanje tradicionalnih pustnih likov in šeg liškega območja.

Z Brankom Žnidarčičem smo se spoznali v začetku devetdesetih let in vse od tedaj je potekalo njegovo sodelovanje z Goriškim muzejem. »Odkrila« ga je pravzaprav domačinka, muzejska kolegica Darja Skrt, leta 1993 ter liške maškarone popularizirala prek medijev in dokumentarnega filma. Liški pustje, ki jih označuje predvsem značilna maska – naličje iz tolčene pločevine – so v sedemdesetih letih skorajda izumrli, v muzeju pa smo tedaj imeli le dve maski iz italijanske »gavete«. Branko se je pustovanja udeleževal še kot deček v domači vasi Markiči pri Ligu, po izselitvi v Kanal je maskiranje sicer začasno opustil, vendar nanj ni pozabil. V začetku osemdesetih let je po spominu iz mladosti in po ohranjenem primerku izvirne maske, ki jo je rešil iz smeti, začel izdelovati aluminijasta naličja ter maske ta grdih s kožo, rogovi in cunjasto opremo. Sprva so se »napravili« le z nekaj prijatelji in gostovali v Novi Gorici in celo na Koprskem. Odziv na nenavadne maske je bil zelo dober in Branko se je z dušo in telesom, posebej ob pustnem času, posvetil ohranjanju in poustvarjanju izročila liških mask. S pomočjo Pavla Medveščka, ki je v letih 1952–1963 zbral pripovedi o nekdanjih pustnih običajih na Liškem in nekaj likov tudi izrisal, je v dolgi dobi dela v svoji mali delavnici in malem muzeju mask, v kleti stanovanja na kanalskem placu, sčasoma rekonstruiral in oživil še druge tradicionalne like nekdanjega pustnega svatovskega spreveda in rekonstrukcije starih, že pozabljenih likov posameznih maskirancev. Nepozabna je pri tem vloga žene Marte, ki je zbiralala in šivala oblačila, ter vse družine, hčerke Nastje in sina Dejana, ki je Branku stala ob strani. Dejan aktivno nadaljuje njegovo vlogo in tako kot prej Branko srčno sprejme in vodi obiskovalce po

Branko v svoji delavnici, obkrožen s svojimi maškaroni

muzeju in po spominih iz starodavnih časov, ko je bilo pustovanje še nekaj magičnega.

Darja Skrt je Branka Žnidarčiča tudi predlagala za najvišje stanovsko etnološko priznanje, ki ga Slovensko etnološko društvo podeljuje posameznikom neetnologom, ki na tem področju delujejo ljubiteljsko in ki pomembno bogatijo etnološko znanje, ga ohranjajo in popularizirajo. Tako je Branko že 1996 prejel Murkovo listino za ohranjanje tradicije liških mask.

Branko Žnidarčič, ki je po svojem mojstrstvu izdelave liških pustnih mask pravi ljudski umele, je brez posebnih problemov pristal, da za Goriški muzej izdela liške maske in opremo za pustno skupino. Dogovorila sva se, da maske in opremo izdela, »kot bi opremljal še eno skupino«, in s tem je sodeloval pri obsežni razstavi Goriškega muzeja leta 2002, s skupino pa so sodelovali tudi pri predstavitvi mask v italijanski Ceggii naslednje leto. Tedaj smo za muzej odkupili maske liških pustov in pustno opremo, značilno za osemdeseta in devetdeseta leta 20. stoletja. Branko je svoje znanje o pustnih likih in o tolčenju, bodisi bakrene ali aluminijaste pločevine, za značilna naličja vedno rad prenašal na obiskovalce, predvsem pa na šolske skupine,

in tako sodeloval tudi na muzejskih pustnih delavnicah, ki so bile vedno zelo zanimive.

Leta 2002 je Branko prejel priznanje Občine Kanal za svoja prizadevanja, v letu 2021 pa so na pobudo Turistično informativnega centra Občine Kanal, v sodelovanju z njim in Slovenskim etnografskim muzejem njegove pustne maske in pustno šego Liški pust vpisali v Register nesnovne kulturne dediščine Ministrstva za kulturo Republike Slovenije. Po njegovi zaslugi pa liške maškarone poznajo tudi mnogi slovenski in zamejski kraji, kjer so pustna in karnevalska srečanja še živa.

Resnična je navedba TIC-a Kanal, ki je v napovedi Brankove smrti zapisal: »Prav Branku Žnidarčiču gre zahvala, da tradicija pustnih mask na Kanalskem še živi! HVALA za ves trud pri ohranjanju kulturne dediščine v občini Kanal ob Soči.«

Branko, hvala ti za vse, predvsem pa za prijaznost in sodelovanje. Počivaj v miru.

Mag. Inga Miklavčič Brezigar
Etnologinja, upokojena muzejska svetnica
Goriškega muzeja

V Avčah viden razvoj kolesarjenja

Mitja Madon

Predstavitev ŠKTD Avče

Športno kulturno turistično društvo (ŠKTD) Avče smo ustanovili leta 2004, ker je bila želja, da se tekma Downhill Avče organizira pod okriljem domačega društva, ki bo lokalnim tekmovalcem omogočalo nastopanje na tekmah Slovenskega pokala. Domačini so idejo dobro sprejeli in tekma je ob pomoči KS Avče in PGD Avče postala rdeča nit društva. Že prvo leto se je izoblikovala tudi tekmovalna ekipa v spustu z gorskimi kolesi, kasneje pa so zaživele tudi balinarska, pohodniška in nogometna sekcija. Sedaj društvo šteje več kot 100 članov, predsednica Špela Laščak pa skrbi, da sekcije aktivno delujejo.

pogoji za trening. Ključnega pomena je urejena infrastruktura, saj le redno vzdrževane proge omogočajo kakovosten trening.

možnosti za tovrstno turistično ponudbo tudi v naši občini.

Načrti

Delamo na tem, da se poveča število urejenih kolesarskih poti, v načrtu je že lažja steza, ki bo potekala ob boku sedanje in bo pritegnila tudi začetnike in manj vešče kolesarje. V dolino Avščka bosta vodili tudi steza mimo mesta, kjer je pred več kot sto leti padel meteorit, in ena, ki nas bo peljala mimo slapov v zgornjem delu Avščka. Še naprej bomo skrbeli za razvoj kolesarjenja v svoji občini, zato bi ob tej priložnosti povabil vse, ki jih ta projekt navdušuje, da se nam pridružijo.

Downhill

V teh letih je članom društva uspelo nanizati kar nekaj odmevnih rezultatov, preveč, da bi vse tukaj omenili. Poleg rednih uvrstitev v slovenski vrh v tekmah v spustu se lahko pohvalimo, da se je pri nas kalil svetovni podprvak in zmagovalec evropskega pokala v kategoriji mladincev Žak Gomilšček, naša ekipa je zmagala na zahtevni 24-urni tekmi v spustu v Avstriji, iz naših vrst prihaja koordinator za spust in prvi diplomant na temo spusta na Fakulteti za šport Miha Jakopič, trenutno pa najboljše uspehe dosega bivši državni prvak in sedanji podprvak v disciplini enduro Jan Markič. Seveda pa takšni uspehi ne pridejo sami od sebe, poleg predanosti tekmovalca so zelo pomembni organiziranost kluba in dobri

Covid in rekreativno kolesarjenje

Trenutna covid situacija je okrnila koledar tekem in prekrizala načrte marsikateremu tekmovalcu, je pa pozitivno vplivala na razvoj rekreativnega kolesarjenja v naši občini. V Avčah smo v tem času poskrbeli za preporod proge za spust, kar je ponovno pripeljalo kolesarje na pobočje Kuka in povzročilo največjo porast lokalnih kolesarjev v zgodovini društva. Razveselila nas je tudi pobuda občinske uprave, da nam v sklopu ureditve objekta ob jezeru ČHE Avče priskoči na pomoč s pridobitvijo soglasij za legalizacijo proge. Radi bi se zahvalili lastnikom, ki so podprli naš projekt in nam dovolili souporabo parcel in tako omogočili legalno izvajanje tega športa v rekreativne in tekmovalne namene ter odprli

Salonit Anhovo je z uvrstitvijo med najboljše štiri ekipe v Pokalu Slovenije izpolnil še drugi cilj sezone

Miloš Grilanc, OK Salonit Anhovo - Kanal, foto: Aleš Oblak

V Ljubljani je od 27. do 30. aprila potekal zaključni turnir Pokala Slovenije za sezono 2020/21. Svoje mesto v polfinalu so si zagotovili ACH Volley Ljubljana, Salonit Anhovo, Hiša na kolesih Triglav in Calcit Volley. Pokalno lovoriko so na koncu osvojili odbojkarji Calcit Volley.

Četrto finale Pokala Slovenije: Salonit Anhovo – Panvita Pomgrad 3 : 0 (18, 19, 18)

Odbojkarji ACH Volleyja Ljubljana so si polfinalno vstopnico zagotovili potem, ko je osmi udeleženec zaključnega turnirja Pokala Slovenije, SIP Šempeter, nastop odpovedal. Ljubljancem, ki v Črnučah branijo pokalno lovoriko, so se v polfinalu kot prvi pridružili odbojkarji Salonita Anhovo, ki so na prvi četrtfinalni tekmi prvega dne prepričljivo slavili nad Panvito Pomgrad. Soboško moštvo je v Ljubljano prispelo v okrnjeni

Dotik rok in gremo naprej

v toku življenja

SENG
Soške elektrarne
Skupina **hse**

Mladinska ekipa Gen-i volley je postala državni prvak

GEN-i

zasedbi in ni bilo kos Kanalcem, ki so od začetka do konca narekovali ritem tekme ter slavili prepričljivo, s 3 : 0 (18, 19, 18). »Prekinitev treningov je vsekakor vplivala na kakovost igre. Na tej prvi tekmi po dolgem času smo imeli tudi nekaj sreče, saj Panvita Pomgrad v Ljubljano ni prišla v polni zasedbi. Veseli smo uvrstitve v polfinale in tudi tega, da današnja tekma ni bila naporna in zato nismo porabili veliko energije. Raven igre bomo skušali še dvigniti in proti ACH Volleyju igrati na vso moč,« je po tekmi dejal primorski korektor Matic Vrtovec.

V finalu zaključnega turnirja Pokala Slovenije za sezono 2020/21 smo spremljali obračun med ACH Volleyjem Ljubljana in Calcit Volleyjem. Ljubljancani so v polfinalu s 3 : 0 odpravili Salonit Anhovo, Kamničani so z enakim rezultatom premagali Hišo na kolesih Triglav.

Polfinale Pokala Slovenije:
ACH Volley Ljubljana – Salonit Anhovo 3 : 0 (23, 23, 21)

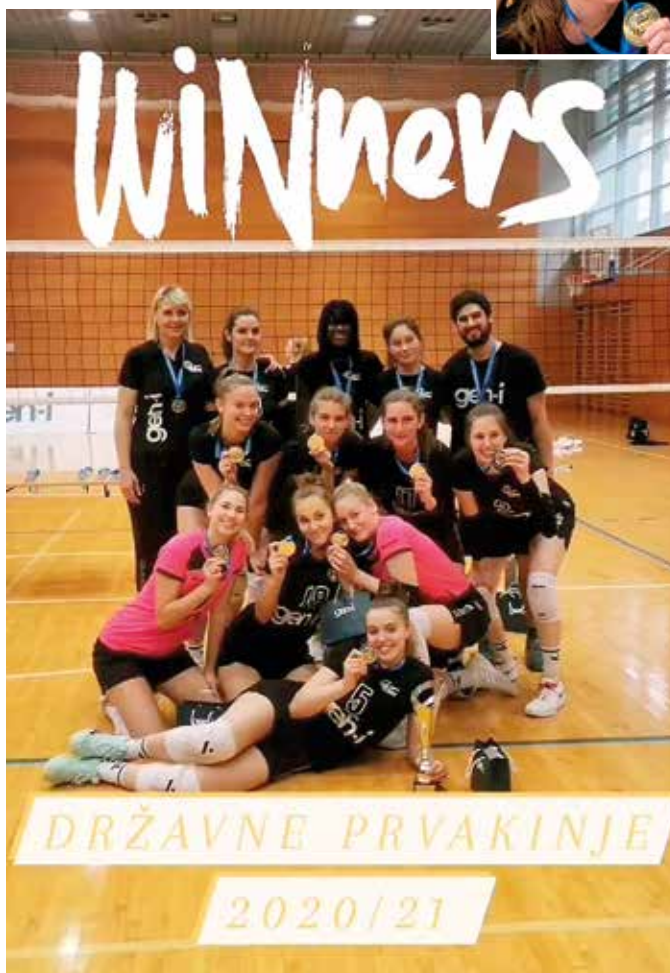
Na prvi polfinalni tekmi zaključnega turnirja Pokala Slovenije 2020/21 so odbojkarji ACH Volleyja Ljubljana s 3 : 0 (23, 23, 21) premagali Salonit Anhovo in se tako uvrstili v finale. Sprejemalec ACH Volleyja Jure Okroglič je bil po tekmi zadovoljen z zmago: »Kljub izgubljenemu državnemu prvenstvu pred nekaj dnevi je pokalno tekmovanje nova lovorika, ki si jo vsekakor želimo osvojiti. Imamo nekaj težav v ekipi, zato smo danes začeli tekmo z nekoliko mešano postavo, na srečo nam je uspelo zmagati.«

22. in 23. maja je v Novi Gorici potekal zaključni turnir mladinskega državnega prvenstva v odbojki. Na turnir se je uvrstilo osem najboljših ekip iz vse Slovenije. V nedeljski finale so se prebile tudi domačinke, mladinske ekipe Gen-i Volley, ki so se za prvo mesto pomerile z mladinkami kamniškega Calcita. Gen-i Volley je po petih nizih poskrbel, da Calcit iz Kamnika po članskem naslovu ni osvojil še mladinskega.

V zmagovalni ekipi so tudi štiri dekleta iz naše občine, občine Kanal ob Soči. Vse so gimnazijke, ki poleg šolskih obveznosti uspešno trenirajo in tekmujejo.

Teja Blažič in **Gaja Štendler** sta maturantki Gimnazije Tolmin, **Maja Kovačič** maturantka Gimnazije Nova Gorica in **Tiana Karnel** pa obiskuje 3. letnik Gimnazije Nova Gorica.

Dekleta, čestitke in srečno!

Zavrh: mali zaselek blizu Levpe, kjer se veliko dogaja

Irena Brezavšček

Zavrh z Velikega vrha

Za to isto vas lahko v knjigi *Krčme in gostilne na Trnovsko-Banjski planoti* preberemo, da je bilo tam v začetku leta 1900 »pomembno središče družbenega dogajanja na tem območju. Morda je bil tu nekoč sedež županstva. Znano je, da so v Zavrhu potekala zborovanja in volilni shodi. Vas je imela tudi 'flaskarijo' pri Lavrin, kjer je bila pozneje trgovina in gostilna pri Mihovih. Skratka, vas je bila središče pomembnih družbeno-kulturnih dogajanj.«

Navajam odlomek iz vaše kronike, ki jo je leta 2005 začel pisati naš prijatelj in sovaščan, ki ga žal ni več med nami – Milan Bavdaž:

»Vas Zavrh je bila donedavnega – niti ne 100 let nazaj – največja in najpomembnejša vas v 'zgornjem koncu' levpske župnije. V vasi so bile trgovina, mlekarna, gostilna in šola. Naši predhodniki so prve črke abecede pisali še na tablice, in to v času Avstrije. 'Pod Italijo' so mlekarno ustanovili kmetje iz vseh vasi, in ta jim je dajala prvi redni zaslužek. Maslo so prodajali v Trst in je bilo zelo cenjeno kot 'burro alta d' Isonco Zavercco'. V tistih časih je bila

zelo uspešna tudi gostilna pri Mihovih, poznana po dobrem domačem kruhu. Pri njih je bila tudi trgovina, toda vsa dejavnost je kmalu propadla. Šola se je obdržala do leta 1974.

Vas je dobila ime po hribu Veliki vrh. Prvi prebivalci, verjetno Bavdaževi, so postavili domačijo 'za vrhom'. Potomci Bavdaževih so torej ustvarili Zavrh (še pred kratkim je bilo v vasi pet domačij s priimkom Bavdaž), ki je v najboljših časih štel 13 hiš z več kot 80 prebivalci. Vas je bila potem med prvo svetovno vojno porušena in nato po vojni v celoti obnovljena. Le nekatere hiše so postavili na drugi lokaciji. Med prvo svetovno vojno so bile namreč tu hude bitke soške fronte. Ostanke iz te vojne so dobro vidni še danes. Po drugi svetovni vojni pa je vas začela počasi umirati, saj v večini domačij ni bilo potomcev ali pa so se odselili.«

Domačije so bile: Jbončeva, Naknčna, Lurinova, Pjreževa, Hojakova, Tnčinova, Mihačeva, Budaževa (šola), Mihova (kasneje dve družini), Jujščeva, Škenetova in Lucijina.

Ko je že vse kazalo, da bo vas postala ena sama podrtija, »velikanska groblja« (povedano po domače), pa smo v 80. in 90. letih (in še danes) začeli zapuščene hiše obnavljati, podoba Zavrha je postala kar prijetna. Namesto Jbončeve domačije stoji lep vikend, Naknčne hiše in štale ni več (postavljena pa je tam prelepa kamnita miza s kamnitimi stoli), prav tako tudi ne Jujščeve in Škenetove. Hojakova domačija je spremenjena v bivalno hišo, v kateri pa so prebivalci samo občasno. S prihodom vaščana z lesnopredelovalno dejavnostjo je oživela Tnčinova hiša. Tudi Mihačeva domača hiša je razen kleti popolnoma spremenila podobo. Namesto Jujščeve domačije stoji že 30 let druga hiša, kjer ima svoj dom eden izmed Mihovih sinov z družino. V stari Mihovi hiši prebiva pred tremi leti priseljena najstarejša vaščanka. Lurinova domačija se je spremenila v občasni raj za turiste, iz Lurinovega gospodarskega poslopja pa je nastala lepa stanovanjska hiša. Pjreževe hiše ni več. Treba jo je bilo podreti, ker ni bila vzdrževana in je ogrožala Lurinovo hišo. Budaževa (šola) še vedno stoji pokonci in čaka na novega lastnika, Lucijina hiška pa je tudi že razvalina.

Danes, po dobrih 100 letih, je torej zaselek tako rekoč prazen. Ima devet stalnih prebi-

Malo dopolnjena narava

Zavrhovska himna

(samo refren):

*Zavrhom se vid planine,
Zavrhom te noben ne rine,
Zavrhom se nikamor ne mudi,
Zavrhom vsa skrb te mine,
Zavrhom bolezen zgine,
Zavrhom se vsak dan kej zgodi.*

valcev in včasih dva, tri ali pa tudi več vikendašev. Pa je prazen samo tako, na prvi pogled. V svojem jedru skriva dobre in iskrive ljudi, odlične sosede in prijatelje. Najstarejša, tista pred tremi leti priseljena prebivalca, ima 89 let, najmlajši fant pa je dopolnil 28 let. Vseh šest nas je že v penzionističnih vodah, kjer pa leta sploh ne štejejo.

Res nas je malo, pohvalimo pa se lahko z veliko stvarmi. Imamo zavrhovsko himno, ki smo jo – poleg državne seveda – redno izvajali na vse predvečere pomembnih državnih in drugih praznikov – vse do pandemije covida-19. Naše je tudi zavrhovsko narodno drevo – češpa, za katero obstaja poseben slavospev. In imamo »premiške«, kakor smo poimenovali prehajanje krav in teličkov z enega pašnika na drugega. To je čreda edinega kmeta v vasi, nad katero dobesedno »drži roko« cela vas, saj so vsi vedno pripravljeni na pomoč. Teleta pač rada ubirajo svoje poti in jih je treba pri premikih dosledno krotiti, da gredo po pravi poti. O tem je pred desetimi leti poročal celo Radio1, ki je bil na obisku v Zavrhu, kot v eni izmed maloštevilnih slovenskih vasi, kjer vladajo dobrososedski odnosi.

Imamo tudi stavbo, v kateri je bila nekoč trgovina in je v lasti Krajevne skupnosti Levpa. Tam so se dogajale vse večje vaške kulturno-zabavne prireditve. Ravno v času nastajanja tega članka prehajamo v zeleno fazo v pan-

Zavrhovski pogled na Krn

demiji covida-19 in upamo, da bo družabno življenje lahko spet zaživel.

V vasi je pred kratkim začel s svojo dejavnostjo še lesnopredelovalni obrtnik. Oddaja pa se tudi ena izmed hiš (v njej je bila nekoč »flaškerija« in kasneje trgovina), kjer se lahko trudni počitnikovalci odpočijejo in se naučijo svežega zraka ter prelepih razgledov.

Tako majhen zaselek, pa toliko dogajanja. Saj je skoraj tako kot pred 100 leti, ko je bilo v vasi 100 ljudi, trgovina, oštarija ... Danes pa: kmetijstvo, turizem, lesnopredelovalna obrt in vse pri tukaj bivajočih ljudeh z njihovimi poklici, znanjem in konjički povezane dejavnosti.

In, da ne pozabim: obdelani vrtovi in lepo urejena okolica v vsej vasi. Za to skrbimo vsi – tisti »ta stalni«, pa tudi tisti, ki svoje hiše v vasi uporabljajo bolj za vikende. Pa še gostoljubnost prebivalcev velja omeniti: ni ga kolesarja ali pohodnika, ki se ne bi ustavil in dobil »štamprla« šnopca, če le želi s katerim od nas »vreči kakšno na jezik«. V časih brez korone, ko smo še imeli pohod »Kje so tiste stezice«, je marsikateri gost lepo urejeno klet našega domačina zamenjal za »ta pravi ošterijski šank« in namesto zastonj čaja ali bezgovca želel dobiti pivo. Ja, bili so to lepi časi, upamo, da se kmalu vrnejo.

Kamnita miza s stoli ter obe stavbi, kjer je bila nekoč trgovina.

Prihod v Zavrh s strani Testeni

Slavospev zavrhovski češpi

(samo začetni del):

*Češpa je zavrhovsko narodno drevo,
ptički na njem najlepše zapojejo.
Drevo je lepo in prav nič zahtevno,
sok iz plodov pa sliši se zelo odmevno ...*

V letošnjem letu naj bi dobili tudi vodovod, saj še vedno vsi uporabljamo deževnico iz svojih vodnjakov. Nismo vajeni tarnati in kritizirati, cesto pa imamo tako, da je kot »jama pri jami«, pa vendar še vedno vodo drži. Je rekel zadnjič v šali sosed: »Saj če ne bi imeli toliko lukenj na cesti, bi morda pa le imeli kakšno več v vasi ...« Močno upamo, da bo tudi cesta, po napeljavi vodovoda, doživela svoj preporod.

Z njo morda tudi vas, kdo ve. Lepo bi bilo, če bi bilo čez 100 let zapisano, da je v Zavrhu spet najmanj 100 ljudi. Preveč prijateljev in sosedov smo že izgubili (nekateri so se samo odselili) v teh 42 letih, odkar sem prišla v Zavrh. Samo v zadnjih desetih letih kar devet.

Za zaključek bom spet uporabila besede iz kronike pok. Milana: »Sprejeti drugačnost od uniformiranega vsakdanjika je vrlina le dobrih in poštenih in tako bi radi tudi nadaljevali ... Breme odnosov mora vsakdo nositi na svojih ramenih, vsakdo mora prispevati svoj del odgovornosti, tudi če je napačno razumljen ali sam napačno ali drugače razume. Umetnost pri tem je seveda nevsiljiva prijateljska beseda ali, če hočete konkretno, prijateljska pomoč.«

Ostane želja, naj bo vsaj tako, kot je sedaj, še dolgo časa. Pridne roke in topla srca so na svojih mestih.

Kamenca nad Ložicami: zapuščena vasica, v katero se ljudje radi dnevno vračajo

Tina Tinta, foto: Nina Trinko

Neprecenljiva lepota, ki jo ponuja narava. Tako blizu.

Hiša v Kamenci nad Ložicami

Cerkev sv. Mateja

Krajevna skupnost Anhovo - Deskle je po številu prebivalcev največja krajevna skupnost v Občini Kanal ob Soči in šteje približno 2100 prebivalcev. Vasi, ki jih obsega, so Deskle, Anhovo, Plave, Ložice, Paljevo, Goljevica, Kamenca nad Ložicami, Zagora, Zagomila, Prilesje pri Plavah, Gorenje Polje, Močila, Robidni Breg, Zamedveje, Vrtače in Rodež.

Razen Deskel, Ložic in Plav je število prebivalcev v posameznih vaseh pod 100. Vsaj eno vasico pa je doletela usoda, da že sedem let tam ne prebiva nihče, čeprav lastniki hiš in parcel pravzaprav kar dnevno zahajajo v mir, tišino in lepoto, ki jih tu z lahkoto najdejo. To je vasica Kamenca nad Ložicami, ki leži na 570 metrih nadmorske višine. Do vasi danes vodi asfaltirana cesta, ki pelje skozi Ložice in Goljevico. Tu mimo vodi tudi znamenita pešpot Povezovalne poti treh svetišč, ki med seboj povezuje tri Marijina svetišča.

Po besedah lastnikov ene izmed obstoječih hiš je bila Kamenca nad Ložicami porušena med prvo svetovno vojno, vendar pa so jo kmalu po vojni obnovili. Njihova hiša je bila tako zgrajena leta 1922. V vas so se naseljevali predvsem iz Benečije, vasica pa je obsegala nekaj več hiš, kot jih ima sedaj. V 70. letih prejšnjega stoletja pa so se ljudje zaradi služb in odročnosti začeli preseljevati v dolino. Do vasiice namreč ni bilo spodobne ceste, bila je le pešpot. Kamenca nad Ložicami ima tudi svojo cerkev – Cerkev sv. Mateja, ki je bila med prvo svetovno vojno prav tako porušena. Nekaj let pa se v vasici ena od hiš oddaja tudi za turiste, ki so, če sklepamo po njihovih ocenah na spletu, navdušeni nad lepoto narave, mirom in prijetnostjo, ki jih vasica ponuja.

Ukanje: vas spominov

Klelija Dolenc

Ukanje danes

O Ukanju sem se pogovarjala s Francem Urbančičem in njegovo ženo Gabrijelo, edino družino, ki danes še živi v tem naselju.

Katastrska občina Ukanje obsega naslednje zaselke: Bajti, Britof, Filej, Kračice, Markiči, Šebrjak, Ukanje in Želinje. Nadmorska višina Ukanja je 314 m.

Ukanje je majhna vasica na zahodnem obrobju naše občine, ki meji na slovensko Benečijo in zajema le nekaj hiš. Pet od njih je lepo ohranjenih. V času pred drugo svetovno vojno je v vasi živel približno 60 ljudi, po končani drugi svetovni vojni pa le še 35 – 8 družin. Meseca aprila, bilo je ponoči na veliko soboto leta 1949, je s trebuhom za kruhom pobegnilo iz vasi kar 17 ljudi. Najprej so ostali nekaj mesecev v begunskem centru v Italiji, kasneje pa so se odpravili čez lužo, v Avstralijo.

Razmere za življenje so bile v teh krajih vselej težke, ljudje so se preživljali z doma pridelano hrano. Prebivalci so se ukvarjali s kmetijstvom, poljedelstvom in živinorejo. Sejali so žito, koruzo in gojili jabolka (sevka) ter vinsko trto. Odvisni so bili od trgovanja z Italijani (les, meso, jajca, kostanj). Po priključitvi matične Primorske k domovini Jugoslaviji pa se je življenje tu ob meji močno spremenilo. V stražarnicah so bili nameščeni vojaki gra-

ničarji, tudi iz drugih republik, ki so, zaradi ilegalnih prehodov meje, dnevno v patroljah nadzorovali mejne prehode ter velikokrat, po nepotrebem, streljali tudi na domačine, ki so odhajali na delo na bližnja polja.

Z industrializacijo so se prebivalci Ukanja, tako kot ljudje iz sosednjih zaselkov, začeli zaposlovati v anhovskem Salonitu. Sprva so na delo v tovarno hodili peš. Pot je trajala v vsako smer skoraj dve uri. (bližnjica: Ukanje–Sv. Jakob–Gorenje Polje). Tako je bilo vse do uvedbe avtobusov. Pešpot se je precej skrajšala, eno postajališče je bilo na Ligu, drugo na Britofu. Tovarna je začela graditi stanovanja in ljudje so se iz teh odročnih vasi začeli izseljevati v dolino. Hiše na demografsko ogroženih krajih, mednje spada tudi Ukanje, so začele ostajati

Asfaltiranje ceste 1987

Gabrijela in Franc Urbančič pred domačo hišo

prazne, življenja na vasi pa je bilo vse manj. Mnogi izmed njih so si kupili stanovanje v dolini in se niso več vrnili v rojstno vas.

Meseca maja leta 1976 je bil v zgornjem Posočju močan potres, ki so ga v precejšnji meri občutili tudi vaščani Ukanja. Nekaj stavb je bilo celo porušenih in jih niso obnovili. Septembra istega leta so se tla še enkrat močno tresla. Franc Urbančič, ki je bil kar osem let predsednik KS Lig, je povedal, da so vaščani sami vložili ogromno prostovoljnih ur, pri obnovi vasi, pri postavitvi telefonije, vodovoda, ceste do vasi, odstranitvi plazov.

Mlajši so se, predvsem zaradi služb in ustvarjanja družin, iz Ukanja izselili, starejši so umrli. Tako sta zdaj tam le še Franc in Gabrijela Urbančič. Družbo jima dela lepo negovan pes ovčar Bolo. Med tednom ali ob koncih tedna se veselita obiskov otrok in vnukov, ki jima radi priskočijo na pomoč pri vsakršnem opravilu.

Urbančičevi se ukvarjajo tudi z rejo kopunov – skopljenih petelinov –, katerih meso je sočno in mehko. S kopuni so se mastili že v starem Rimu, v srednjem veku pa se je z njimi gostila predvsem »gosposka«.

Zaradi njune prisotnosti in prisotnosti tistih, ki se radi vračajo k domačim ognjiščem, vas še živi.

Promocija dejavnosti za preprečevanje kostno-mišičnih obolenj in psihosocialnih tveganj pri delu (PKMO)

NIJZ

Nacionalni inštitut za javno zdravje (NIJZ) in Fakulteta za zdravstvo Univerze na Primorskem sta vzpostavila spletno stran [www.pkmo.si](http://pkmo.si), ki lahko za delavce in delojemalce predstavlja pomembno pomoč pri premagovanju težav, na katere naletijo zaradi svojega delovnega okolja. Na spletni strani sta namreč e-priročnik in e-učbenik s številnimi uporabnimi nasveti, ki zajemajo ergonomске ukrepe, usmeritve za aktivne odmore in navodila za razbremenilne položaje telesa. Skrb za obvladovanje psihosocialnih tveganj na delovnem mestu pa lahko okrepimo z nasveti za tehnike sproščanja in vizualizacije ter prepoznavanjem odzivov na hud stres in stresne motnje v delovnem okolju, sindroma izgorlosti ter nespečnosti. Vsi nasveti so nazorno prikazani z ilustracijami in fotografijami.

Kostno-mišična obolenja in psihosocialna tveganja (na primer stres) pri delu so že desetletja glavni vzrok zdravstvenega absenzizma, dolgotrajne odsotnosti z dela, delovne invalidnosti in prezgodnjega upokojevanja delavcev. »*Pogostost odsotnosti z dela zaradi kostno-mišičnih obolenj je med letoma 2015 in 2019 v Sloveniji narasla za kar 43 odstotkov, število izgubljenih delovnih dni na zaposlenega zaradi duševnih stresnih motenj pa kar za 54 odstotkov. Zaradi svojih razsežnosti predstavljajo kostno-mišična obolenja in duševne stresne motnje veliko obremenitev za zdravstveni sistem, zaradi finančnega in gospodarskega bremena pa tudi velik socialno-ekonomski ter vsesplošni družbeni problem,*« je poudarila vodja projekta dr. Tacijana Prijon.

Dostop do spletnega orodja

Spletno orodje je brezplačno in do njega dostopate s klikom na povezavo: <https://pkmo.si/>. Navodila za registracijo in prijavo so objavljena na spletni strani.

Posnetek zaslona spletnega orodja

V okviru projekta je nastalo tudi spletno orodje, katerega posebnost je vstopni vprašalnik »Ugotovi in odpravi«. Na podlagi odgovorov vsak posameznik prejme individualizirano poročilo o svojem tveganju za kostno-mišična obolenja in duševne stresne motnje v povezavi z delom, glede na starost, spol in tip dela, ki ga opravlja. Še več, poročilo glede na prepoznano tveganje in morebitne že obstoječe težave vključuje povezave do poglavij spletnega orodja, ki so, glede na samoporočane težave posameznika, najbolj priporočljiva.

Z usmerjanjem uporabnika do izobraževalnih vsebin in z ukrepi za preprečevanje kostno-mišičnih bolečin in psihosocialnih tveganj pri delu na projektu želijo doseči, da bo vsak posameznik prejel informacije, ki jih najbolj potrebuje. Cilj projekta pa je tudi, da bi spletno orodje in druge vsebine prispevale k večjemu ozaveščanju o problematiki kostno-mišičnih obolenj in psihosocialnih tveganj pri delu ter k zmanjšanju pojavnosti in preprečevanju njihovih posledic v delovno aktivni populaciji, predvsem pri zaposlenih, starejših od 45 let.

»Nalezimo se dobrih navad – cepimo se«

NIJZ

Epidemija covid-19 je povzročila eno največjih kriz v zadnjem stoletju, ki je korenito spremenila naša življenja. Učinkovita cepiva in precepljenost prebivalcev v čim večjem številu je edina rešitev in pogoj, da se v čim krajšem času povrne naše vsakdanje, ustaljeno življenje in delo.

NAJBOLJŠA ZAŠČITA JE CEPLJENJE

K preprečevanju širjenja virusa lahko pomembno prispeva vsak od nas. Pri tem je najpomembnejše, da upoštevamo priporočena zaščitna ravnanja: vzdržujemo medosebno razdaljo vsaj dva metra, pravilno nosimo masko, skrbimo za higieno rok, zmanjšamo medosebne stike z drugimi in v primeru bolezni ostanemo doma. Najučinkovitejši ukrep za zaščito našega zdravja in zdravja naših bližnjih pa je cepljenje, ki predstavlja najboljšo zaščito pred boleznijo in posledicami, ki jih prinaša covid-19.

OKUŽI SE LAHKO VSAKDO OD NAS

Z novim koronavirusom se lahko okuži vsak, tako starejši kot tudi mlajši, izkušnje pa kažejo, da imajo težji potek bolezni starejše osebe in osebe s kroničnimi obolenji (kot so kronične bolezni dihal, sladkorna bolezen, srčno-žilne

#CepimoSe

NALEZIMO SE
**DOBRIH
NAVAD**

CEPIMO SE

www.cepimose.si

PKMO
Promocija aktivnosti za
preprečevanje kostno-mišičnih
obolenj in psihosocialnih tveganj pri delu

UP
UNIVERZA NA PRIMORSKEM

FAKULTETA ZA VARNOST
IN ZDRAVJE

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA DELO, DRUŽINO,
SOCIALNE ZADEVE IN ENAKE MOŽNOSTI

RECEPT ZA DOBRO POČUTJE

Lora Zimic

SESTAVINE

- 1 velik vrč spanja,
- 1 skodelica telesne aktivnosti,
- 1 noževa konica sproščanja,
- 1 velika vreča igre in smeha,
- 1 liter osredotočenja,
- 2 pesti časa zase,
- začimbe po okusu.

NAVODILA ZA PRIPRAVO

Že zjutraj začnite dan z dobro voljo. Stopite na prste, stisnite trebuh in z najvišje kuhinjske police z obema rokama vzemite veliko skledo, v katero boste postopoma dodajali sestavine. Da bo dan prijeten, v skledo dodatno stresite veliko vrečo sreče, smeha in zabave. Dodajte skodelico telesne aktivnosti in ščepec povezovanja. Z živahnimi gibi ob prijetni glasbi vse skupaj dobro premešajte. Zmes naj počiva vsaj 2 uri, vi pa med tem pojdite na dolg sprehod. Ko se vrnete, na rahlo vmešajte še dve pesti časa zase in noževno konico sproščanja, da se telo in um malce umirita. Na koncu zmes zalijte še z velikim vrčem spanja, pokrijte s toplo odejo in pustite počivati čez noč. Ne pozabite početi samo ene stvari naenkrat!

Vrstni red sestavin ni pomemben. Zelo pomembno pa je, da uporabite vse sestavine. Priporočamo vsakodnevno uporabo recepta, saj so uspehi zagotovljeni. Če zmes vsakodnevno posipate še z zadostno mero samospoštovanja in skrbi zase, je učinek še boljši!

VELIKO VESELJA PRI KUHANJU!

NAMIG ZA IZBOLJŠANJE RECEPTA:

Osnovnemu receptu dodajte še dobro voljo, prijetno glasbo, živahne plesne gibe in dobro skrb zase.

bolezni, rak ipd.). Med skupinami, ki jim Svetovna zdravstvena organizacija in centri za nadzor bolezni še posebej priporočajo cepljenje, so zato tudi kronični bolniki in starejši od 60 let, ki predstavljajo več kot 30 odstotkov vseh okuženih v Sloveniji.

VARNOST IN UČINKOVITOST CEPIV

Skrb glede varnosti in učinkovitosti cepiv je odveč. Vsa cepiva morajo namreč skozi enake, točno določene postopke testiranja in ocenjevanja, kjer se preverjata njihova učinkovitost in varnost. Cepiva proti covidu-19 so bila preizkušena v kliničnih testiranjih, v katerih je sodelovalo več deset tisoč ljudi, in čeprav je bila časovnica strnjena, so se upoštevali vsi pomembni vmesni varnostni koraki.

ZAŠČITIMO SEBE IN DRUGE

Odločitev za cepljenje proti covidu-19 je vsekakor v rokah vsakega posameznika.

Cepljenje je prostovoljna in individualna odločitev. Ne odločamo se za ali proti cepljenju, ampak med cepljenjem in boleznijo.

Kratkoročna tveganja bolezni poznamo in vemo, da so hujša kot kratkoročna tveganja po cepljenju, ki jih tudi že poznamo. Dolgoročnih tveganj pa ne poznamo še niti po bolezni niti po cepljenju. Ko bomo na vrsti, se torej cepimo. S tem namreč izkazujemo skrb zase in za vse, ki so okoli nas v domačem okolju, na delovnem mestu in na javnih mestih v lokalni skupnosti.

Dodatne informacije o cepivih in cepljenju lahko najdete tudi na posebni spletni strani Nacionalnega inštituta za zdravje, www.cepimose.si.

Če pa recept ne deluje in potrebujete **POMOČ** strokovnjaka ali laičnega strokovnjaka, s katerim bi se radi pogovorili, zase ali za svojega bližnjega, brezplačno, zaupno in brez napotnice, so pravi naslovi za to sledeči:

- 080 51 00 – telefonska št. za psihološko pomoč, dostopnost 7.00–20.00, pon.-pet.,
- 116 123 – zaupni telefon Samarijan in Sopotnik, dostopnost 24/7,
- 031 704 707, info@posvet.org – posvetovalnica Posvet, vsak dan od 12.00–19.00,
- 01 520 99 00 – klic v duševni stiski, vsak dan od 19.00–7.00 zjutraj,
- 080 38 07 – Čvekifon za starejše, vsak dan od 8.00–20.00.

ZDRAVSTVENI DOM NOVA GORICA:

- Nudjenje psihološke podpore v epidemioloških razmerah, tudi za področje Bovca, Kobarida in Tolmina: tel.: 041 426 469, vsak delavnik od 8.00–20.00,
- Center za duševno zdravje odraslih, tel.: 05 33 83 268 ali cdzo@zd-go.si,
- Skupnostna psihiatrična ambulanta, tel.: 05 33 53 318 ali cdzoskupnostna@zd-go.si.

ZDRAVSTVENI DOM AJDOVŠČINA:

- Nudjenje psihološke podpore v epidemioloških razmerah, za področje Ajdovščine in Vipave: tel.: 051 656 694 in 051 671 071, vsak delavnik od 7.00–20.00.

ZA OTROKE IN MLADOSTNIKE, TUDI BREZ NAPOTNICE:

- Zdravstveni dom Nova Gorica, Center za duševno zdravje otrok in mladostnikov, tel.: 05 33 83 309 ali cdzom@zd-go.si,
- 116 111 – TOM telefon za otroke in mladostnike, vsak dan od 12.00–20.00 ali tom@zpms.si ali TOM Spletna klepetalnica ali pomoč za mlade na spletni strani To sem jaz.

Več informacij o psiholoških temah in duševnih tiskah najdete na:

- www.nijz.si,
- www.program-mira.si,
- www.omra.si,
- www.logout.si.

POMOČ JE NA VOLJO ZATO, DA JO UPORABIMO!

Vrtec Kanal je v marcu praznoval okroglih 50 let delovanja

Tina Tinta, foto: arhiv Vrtca Kanal

Otroke je že zgodaj jutraj pričakal okrašen dostop do vrtca.

V 50 letih obstoja vrtca v Kanalu smo doživeli že marsikaj, najbrž pa nihče ni pomislil, da bo 50. obletnica tako močno zaznamovana z razmerami v svetu. Pa vendar se je vodstvo vrtca že zelo zgodaj angažiralo in s pomočjo staršev, starih staršev, vzgojiteljev in seveda tudi otrok pripravilo prav posebno praznovanje okroglega jubileja.

Kakor je bilo že večkrat izrečeno, zapisano in prebrano, je Vrtec Kanal svoj 50. rojstni dan praznoval 28. marca 2021. Zaradi prepovedi druženja in prirejanja dogodkov so bili primorani stopiti skupaj in se domisliti, kako vseeno izpeljati praznovanje tako pomembne obletnice. Zato so že zelo zgodaj začeli zbirati slikovno ter video gradivo in se tako odločili, da nam zgodbo 50 let delovanja vrtca predstavijo kar s pomočjo posnetkov. In kakor je to v zadnjem času popularno ... kar prek spleta. Na spletni strani vrtca so objavili čudovito in obsežno predstavitev zgodovine in dela vrtca. Tako prijetna predstavitev slikovnega in video gradiva ob pripovedovanju zdajšnjega

in preteklega vodstva, vzgojiteljic in upokojenih vzgojiteljic ter drugih, tako ali drugače vpletenih v čudovito zgodbo 50 let. Priporočam ogled, saj so vsebine še vedno na voljo. Vzemite si čas, gotovo bodo posnetki tudi vas popeljali v brezskrbna vrtčevska leta.

Otroci iz Vrtca Kanal pa so skozi celoten proces priprav na praznik aktivno sodelovali. Pripravljali so risbe in razne izdelke na temo

Sladka in slastna torta z nagajivimi škratki

PRAVLJIČNA DEŽELA

Vem za pravljico deželo,
kjer se pravljico dobi,
vem za pravljico deželo,
kjer so srečni prav vsi.
Tu se poje, tu se pleše,
tu ves dan se le igra,
tu je bratec, tu je sestra
in še druga mamica.

Vem za pravljico deželo,
kjer še škratki bivajo,
vsak dan radi se igrajo
in se radi skrivajo.
V tejle pravljici deželi
se učimo prav vsi,
za mladost in za življenje,
kar je prav in kar pač ni.

Tale pravljica dežela
prav nič daleč ne leži,
tu prijatelja boš našel,
pridi se igrati še ti.
Tale pravljica dežela
v naših srcih zdaj živi,
tale pravljica dežela
dolgo let naj še stoji.

Zdaj nasmeh je na obrazih,
danes radost se deli,
z roko v roki zaplešimo,
pesem naša naj doni.
Tale pravljica dežela
danes rojstni dan slavi,
tale pravljica dežela
je naš vrtec, jaz in ti.

(Ploskanje)

La, la, la, la, la, la, la, la,
la, la, la, la, la, la, la, la,
la, la, la, la, la, la, la, la,
la, la, la, la, la, la, la, la.
Tale pravljica dežela
danes rojstni dan slavi,
tale pravljica dežela
je naš vrtec, jaz in ti.

Majda Markič

vrta, spodbujali pa so jih tudi k razmišljanju o tem, zakaj jim je v vrtcu lepo. Iz kartona so pripravili torto velikanko, ki je imela kar šest plasti, za vsako plast je bila namreč zadolžena druga skupina. Na dan praznovanja so okrasili pot v vrtec, pred vhod pa postavili veliko številko 50. Tema praznovanja so bili škrati, po katerih so pravzaprav poimenovane tudi skupine. Otroci so se skupaj z vzgojitelji na rojstni dan vrta ob upoštevanju vseh ukrepov ob epidemiji dobili na dvorišču vrta, kjer sta jim ravnateljica OŠ Kanal Barbara Kragelj Jerič in njena pomočnica Nevenka Skrt namenili nekaj besed, skupaj pa so se ob petju pesmic še posladkali s pravo torto, ki pač za takšen praznik ni smela manjkati. Vsak otrok je za spomin prejel tudi glinenega škratka. Med pripravami na praznik so otroci

veliko peli in plesali, spesnili in uglasbili pa so tudi prav posebno pesem, ki so jo poimenovali Pravljična dežela – verjemite, ta posebni dan se jim je še kako vtisnil v spomin. Prav prikupno jih je poslušati, kako z iskricami v očeh pripovedujejo o svojem vrtcu, ki je pred kratkim praznoval spoštljiv jubilej. Petletna Pia Tinta mi je tako zaupala svoj spomin na ta dogodek: »Nisem jedla torte. Torta je bila z bombončki. Je bila tudi velika kartonasta torta. Smo peli pesem: Gre za pravljico deželo. Dobili smo škratka iz plastelina za obesiti. Pred vrtcem so bili človeki iz balonov, taki čudoviti.« Čudoviti pa so tudi vsi ljudje, ki so vsa ta leta skrbeli za vrtčevske otroke v Kanalu, jim letos pripravili lepo praznovanje in obljubili, da bodo takšni ostali še naprej. Čestitke Vrtcu Kanal še z naše strani!

Pia in njen spominček na 50. obletnico vrta.
Foto: Marjana Tinta

Moja dežela danes in jutri

Mojca Petelin, foto: arhiv OŠ Deskle

Vseslovenski projekt Teden umetnosti v šoli in vrtcu 2021, ki ga organizira Zavod RS za šolstvo, je letos potekal med 24. in 30. majem. Projekt je organiziran v sodelovanju z Ministrstvom za izobraževanje, znanost in šport, Ministrstvom za kulturo in pod častnim pokroviteljstvom Slovenske nacionalne komisije za UNESCO.

Letošnji teden umetnosti, ki je nosil podnaslov *Moja dežela danes in jutri*, so na naši šoli obeležili učenci 6. razreda s celodnevni kulturnim dnevom.

Obisk dežele škratov

Tea Petrovčič, foto: arhiv Vrtca Deskle

V ponedeljek, 24. maja 2021, smo se predšolski otroci iz Vrtca Deskle odpravili na tridnevno letovanje na Medvedje Brdo. Zjutraj smo prišli v vrtec s potovalkami, vznemirjeni in radovedni, kaj vse nas čaka. Usedli smo se na avtobus, pomahali staršem v slovo in se odpeljali novim dogodivščinam naproti.

Ob prihodu na Medvedje Brdo so nas tople pozdravili učitelji doma Medved. Ko smo se namestili, smo skupaj z učiteljem, s pomočjo računalnika, odpotovali v vesolje. Spoznavali smo planete v našem osončju, njihova imena, barvo in sestavo.

Ko smo se spustili spet na Zemljo, smo odšli na kratek sprehod po dežju. Spoznali smo del Medvedjega Brda. Po večerji pa smo skočili kar v medvedja usta. Spuščali smo se po toboganu (beri medvedji požiralnik), po katerem se pelješ zelo hitro. Ampak mi smo že veliki in zato smo vsi premagali strah pred tem medvedom.

Naslednji dan je prenehalo deževati in odpravili smo se na kmetijo. Tam smo videli krave, pava, prašičke, race, gosi, psa in mačko, bike, oslička in kunce. Kuža Bolt in osel Trma sta se nam pustila tudi božati. Ko smo se vrnili v dom Medved, smo obiskali še živali, ki živijo tam. Božali smo skakače, morskega prašička in želvo. Opazovali smo ptičke zebrice, palič-

njake in polža. Najpogumnejši so živali tudi prijeli v roke.

Sledilo je presenečenje. Gozdni škratek nam je pustil v garderobi doma kapico s sporočilom. Napisal nam je, da se mu je v gozdu podrla hišica in nas prosil, če mu pomagamo zgraditi novo iz materiala, ki se ga najde na gozdnih tleh. Vsi smo se strinjali, da je škratku treba pomagati, zato smo se takoj odpravili v gozd. Tam smo zavihali rokave in se lotili dela. Najprej smo poiskali prostor, ki bi bil primeren za škratovo hišico. Nato smo začeli nabirati material: palice, palčke, lubje kamenje, listke ... in začeli z izdelavo hišice. Na koncu sta nastali kar dve hišici in s svojim izdelkom smo bili zelo zadovoljni. Med delom nas ni motil niti dež. Čarobnost gozda nas je tako prevzela, da smo se po končanem ustvarjanju s težkim srcem odpravili nazaj proti domu. Ampak tam nas je takoj prevzela nova dogodivščina. Z našimi čutili smo odkrivali nove zvoke, materiale, vonjave. Z zavezanimi očmi in bosimi nogami se je vsak odpravil po čutni poti. Ugotovili smo, da so nekateri materiali mehki, drugi trdi, eni so gladki, drugi hrapavi ... Igrali smo se zvočni spomin in samo s pomočjo tipa poskušali ugotoviti, kaj se skriva v vrečkah iz blaga. Pred večerjo smo se naučili še dve pesmici, ki sta nam bili zelo všeč. Ko smo se vrnili v vrtec, smo pesmici takoj zapeli še našim prijateljem. Zadnji večer v domu

Medved smo si popestrili tako, da smo odšli v »kino« in si ogledali risanko Mali Jeti. To noč smo sanjali škrate in njihovo deželo.

Zadnji dopoldan na Medvedjem Brdu smo se podali na lov za zakladom. Do zaklada pa smo prišli tako, da smo na poti reševali razne naloge. Naj vam zaupamo, da je bil izgubljeni zaklad zelo sladek! Pred kosilom smo se preizkusili še v plezanju na plezalni steni. Prav vsi smo bili zelo pogumni in smo se povzpeli na steno. Plezalca na steni smo gledalci vzpodbujali in mu ploskali, ko je varno spet pristal na tleh. Po kosilu je prišel čas slovesa. Pozdravili smo učitelje in se jim zahvalili za njihov trud. Z avtobusom smo se odpeljali proti domu z novimi vtisi, izkušnjami in znanjem ... in komaj smo čakali, da spet objamemo svoje starše.

Ju-hu-hu, spet smo tu

Neža Rutar, foto: arhiv Vrtca Deskle

V novem letu smo imeli eno samo veliko željo, ki se nam je februarja uresničila. Zopet smo napolnili igralnice našega vrtca, da sta se slišala otroški smeh in razigranost. Vrnitev vseh otrok v vrtec smo po skupinah obeležili s temami o prijateljstvu, saj so to tiste nevidne vezi, ki nas združujejo. Te se, tudi če se nekaj časa nismo videli, niso pretrgale. Postali smo še boljši prijatelji, ki menimo, da je doma res najlepše, vendar je vrtec tisti drugi dom, kjer smo lahko, kar si želimo.

V tem času smo se preizkusili tudi v vlogi prometnikov, saj smo z otroki iz skupine Gosenice pred vrtcem pripravili načrt kolesarske poti.

Nismo pozabili na prehod za pešce, pločnik, krožišče, bencinsko črpalko, mehanično delavnico in avtopralnico. Sedaj čakamo samo še sončne dni, da naša ideja o pravem poligonu končno zaživi.

Poleg tega da smo aprilске dni izkoristili tudi za kolesarjenje, smo veliko govorili o našem dobrem počutju. Vsi smo boljše volje, ko smo zunaj, na svežem zraku in smo aktivni. Gibanje je pač zabavno. Pa naj bodo to dolgi sprehodi po bližnji okolici, igranje nogometa ali vodenje žoge. V skupini Čebele smo poudarek dali tudi čustvom, njihovem

Pismo zobne miške

Mojca Petelin, foto: arhiv OŠ Deskle

Presenetilo nas je pismo, ki je prispelo v naš razred. Pisala nam je zobna miška Zara. Poslala nam je svoje pozdrave in nas spomnila, da moramo redno umivati svoje zobe. Ob tem smo skupaj ponovili nekaj skrivnosti za zdrave in bleščeče zobe. Skupaj s pozdravi vsem pa nam je poslala tudi svojo sličico. Bilo je zares lepo presenečenje.

Prvošolci

prepoznavanju in sproščujočim dihalnim vajam, ki nam pomagajo, da smo boljše volje.

V času, ko so obiski v vrtcu še zelo okrnjeni, se posvečamo okolici našega vrtca, jo z delovnimi akcijami lepšamo ter skrbimo, da je urejena. Do takrat, ko bomo vrata vrtca zopet na stežaj odprli, pa lahko še veliko naših zanimivih dejavnosti najdete tudi na spletni strani Vrtca Deskle.

Krajevna skupnost Anhovo - Deskle tudi letos podelila priznanja

Tina Tinta

Letošnje leto je ponovno zaznamovano z neprijetnimi razmerami v svetu, ki nam sicer z dobrim namenom onemogočajo dejavnosti, ki smo jih bili leta poprej navajeni in brez katerih pač nobeno leto ni šlo mimo. Ena takih je prav zagotovo prireditev ob prazniku Krajevne skupnosti Anhovo - Deskle, ki svoj dan ustanovitve praznuje 15. februarja. Ob tej priložnosti se običajno srečamo v Kulturnem domu Deskle in ob kulturnem programu, ki ga vsako leto znova skrbno pripravi Osnovna šola Deskle pod vodstvom Mojce Petelin, domov odnesemo lepe spomine. Na prireditvi običajno nastopijo učenci in učenke v vlogi nadarjenih pevcev, plesalcev in glasbenikov, ki vsako leto do zadnjega kotička napolnijo dvorano kulturnega doma. Nekaj besed prisotnim nameni predsednik sveta krajevne skupnosti, ki se v imenu vseh članov sveta tudi zahvali izbranim posameznikom in jim podeli priznanja. Prijetno druženje se nato nadaljuje v medgeneracijskem centru. Ja, v lanskem letu je še uspelo izpeljati prireditev, letos žal ne. Kaj nas čaka drugo leto pa ... upamo na najboljše.

Na zadnji seji krajevne skupnosti so se tako člani sveta vseeno odločili, da štirim posameznikom namenijo nekaj pozornosti. Odločili so se, da priznanja podelijo štirim posameznikom, ki so tako ali drugače zaznamovali krajevno skupnost. Z veseljem vam sporočam imena letošnjih prejemnikov priznanj Krajevne skupnosti Anhovo - Deskle. Priznanje so prejeli **Robert Hvalica** iz Ročinja, brata **David** in **Matej Kristančič** iz Deskel in **Rajko Breščak** iz Paljevega. Čestitke in hvala za ves vaš trud!

Robert Hvalica iz Ročinja ima za seboj dolgo in uspešno glasbeno pot, ki je lahko marsikomu za spodbudo in zgled. Čeprav je sam z glasbo povezan že od otroštva, pravi, da se »posvetiti glasbi ni nikoli prepozno«. Glasba ga je vodila do poklica učitelja glasbe, ki ga opravlja s ponosom in zanosom. Od otroštva vpet v naše kraje že skoraj 20 let poučuje deskljanski mladinski pihalni orkester, ki mu hkrati predstavlja veliko zadovoljstvo in izziv, kako postati vedno boljši. Klarinet, saksofon, klavir, orgle in klavirska harmonika je le ne-

Letošnji prejemniki priznanj s predstavniki krajevne skupnosti

kaj glasbil, ki mu še zdaleč niso tuja, na svoji glasbeni poti pa se je znašel tudi v vlogi zborovodje. Z velikim veseljem sprejme priznanje krajevne skupnosti in se kot vodja godbeniške šole zahvaljuje za vso dolgoletno podporo občine, krajevne skupnosti, Salonita Anhovo in Kulturnega društva »Svoboda« Deskle, hkrati pa prizna, da mu je v ponos ostajati zvest kraju, kjer se je njegova (profesionalna) glasbena pot pravzaprav začela. Prejel je priznanje *za profesionalne in ljubiteljske uspehe na glasbenem področju ter za predanost poučevanju glasbe v šoli in prostem času*.

David in Matej Kristančič iz Deskel sta ponosna kmetovalca, ki nadaljujeta delo svojih staršev. Sta edina v Gorenjih Desklah, ki skrbita, da ostajajo zelene površine pokošene in se ne zaraščajo. Vsako leto tudi nesebično pomagata sosedom in jim zorjeta kakšno njivo. Vsa leta, odkar se ukvarjata s kmetovanjem, skrbita za dobrobit živali, sproti pa se dogovarjata, kako bi lahko kmetijo širila, povečevala število živali, posodabljala in izboljševala ter si sem pa tja olajšala kakšno delo, saj si morata kruh služiti tudi z redno zaposlitvijo. Sama pravita, da sta ponosna na to, da jima uspe nadaljevati tisto, česar sta se lotila njuna starša. Težko je začeti, toda prepričana sta, da kjer sta volja in vztrajnost, lahko vse uspe. Prejela sta priznanje *za ohranjanje kmetijstva in obdelo-*

vanje kmetijskih površin v naši krajevni skupnosti ter za nesebično medsosedsko pomoč.

Rajko Breščak iz Paljevega se je s streljanjem z zračno puško začel ukvarjati pred skoraj 40 leti. Po prometni nesreči je prejel status invalida, zato od takrat tekmuje za Medobčinsko društvo invalidov, tekmuje pa tudi za Društvo upokojencev Deskle - Anhovo. Na tekmovanjih predstavlja našo občino in krajevno skupnost in dosega odlične rezultate. Leta 2015 je prvič sodeloval na državnem prvenstvu invalidov v streljanju s standardno zračno puško in dosegel 2. mesto. Po nekaj letih premora zaradi težav s hrbtom je na državnem prvenstvu ponovno nastopil leta 2018 in dosegel prvo mesto, nato pa še dve leti zapored. S športom navdušuje tudi svoje vnuke in vse, ki jih takšen šport zanima. V trenutnem mandatu je član Sveta Krajevne skupnosti Anhovo - Deskle, saj želi nekaj svojega prostega časa nameniti tudi domačemu kraju in krajevni skupnosti. Prejel je priznanje *za vidne uspehe v streljanju z zračno puško in za doprinos domačemu kraju in krajevni skupnosti*.

S podelitvijo priznanj je bil tudi letos na svoj način praznik obeležen. Posebno leto pač zahteva posebne prijeme. Vseeno si želimo, da ga bomo v naslednjem letu lahko obeležili skupaj, kakor je bilo vselej do sedaj. Čestitke prejemnikom priznanj in hvala za vaš trud!

Devetdeset let Katarine Gabrijelčič

Majda Rejec

Gospa Katarina, sovaščani jo poznamo kot Tinco Nažgljevo, se je rodila v Gorenjih Desklah v kmečko-delavski družini. Ker je bila kmetija majhna in nikakor ni mogla preživljati številčne družine z osmi-

mi otroki, se je oče zaposlil v cementarni v Anhovem. Na otroška leta ima sicer lepe spomine, toda pravi, da je bilo zelo težko, saj je bilo veliko pomanjkanje. Tudi lačni so bili.

Šolo je obiskovala v Desklah, in sicer v italijanskem jeziku, kar je bilo za slovenske otroke še dodatna težava. Lepe, knjižne slovenščine se je kljub temu naučila, in sicer pri verouku.

Globoko v spomin se ji je vtisnila druga svetovna vojna. »Veliko je bilo strahu,« pravi. Zelo hudo je bilo junija 1944, ko so nemški vojaki že ob svitu potrkali na hišna vrata. Med več kot 100 vaščani so v internacijo odpeljali tudi njene brata in sestro. Brata je takrat videla zadnjič, saj se iz taborišča ni vrnil, sestra je sicer prišla domov, toda zaradi preživetih grozot je kmalu po vrnitvi umrla. To so hude rane, ki jih tudi čas ne more popolnoma zaceliti.

Gospa Tinca se je po končani osnovni šoli zaposlila v cementarni Anhovo in tam dočakala tudi upokojitve.

Z možem Cvetkom, s katerim imata dva otroka, sta si najprej uredila dom v Rođežu. Ko pa so bili otroci že odrasli, so se preselili v Deskle. Danes živi s sinom Darkom, v isti hiši pa živi tudi vnuk Dejan z družino. Gospa Tinca, ki še vedno gospodinji, kuha in nakupuje v bližnjem marketu, si pogosto, ob lepem, sončnem vremenu, vzame čas tudi za sprehode z malima pravnukoma.

Gospa Tinca je še vedno polna energije, zelo optimistična in niti covid, ki ga je pred kratkim prebolela, ji ni mogel do živenga. O svojih »ta mladih« pove same lepe besede. Veliko ji pomeni, da živijo tako rekoč skupaj in ji vedno lahko priskočijo na pomoč.

100 častitljivih let Ane Boltar

Klelija Dolenc

Sredi meseca maja je svojih častitljivih 100 let praznovala Morščanka Ana Boltar. Sicer že dolgo let živi v Kanalu, najprej z možem Pavlom Boltarjem – Oštirčevim (tako so rekli pri hiši), zadnjih dvajset let pa z nečakinjo Anko in njenim možem Borisom.

Rodila se je v težkih časih, na borni kmetiji v Morskem, mami Katarini in očetu Mihi Valentinčiču, kot peti otrok. Imela je štiri brate, eden izmed njih je umrl že kot otrok, in sestro. Takrat so na tem ozemlju vladali Italijani. Tudi grozote vojne ji niso prizanesle.

Bratje in sestra so šli z doma, ona pa je ostala doma na kmetiji, skrbela za starše in opravljala prav vsa dela. Spoznala je mesarja Pavla Boltarja in se kasneje z njim poročila. Zamenjala je kar nekaj oblasti in služb. Najprej je osem let delala v tovarni azbestcimenta v Salonitu Anhovo, naslednja

Ana Boltar z Ankino družino

štiri leta kot čistilka na občini, nazadnje pa, več kot 13 let, kot kuharica v hotelu »Križnič« v Kanalu. Vsa leta pa je, poleg služb, pomagala še svojemu možu v mesnici. Vedno je bila skrbna, vestna, redoljubna, razumevajoča. Z vsemi se je dobro razumela. In taka je še danes, kolikor ji leta dopuščajo. Še vedno se rada šali, kljub zdravstvenim težavam, ki jo pestijo.

Za njenih 100 let so ji svojci priredili rojstnodnevno zabavo z veličastno torto. Obi-

skali so jo županja Občine Kanal ob Soči, predsednik KS in predsednik DU Kanal, njeni zlahtniki in prijatelji. Petje pesmi, topli stiski rok in želje po zdravju so se tistega lepega dne vrstili od zore do mraka. Seveda so ji največje veselje naredili ravno najmlajši.

Ana je bila presrečna. Zahvalila se je vsakemu posebej in vsem skupaj za lepe želje in nam tudi sama zaželela učakati 100 let.

Slovenska olimpijska bakla na poti skozi občino Kanal ob Soči

Lora Zimic Mugerli in Kristina Janežič, foto: Aleš Fevžer in Damijan Simčič

Izvedba dogodka je bila specifična, brez gledalcev, saj je zahtevala dodatno previdnost ter dosledno upoštevanje ukrepov in priporočil NIJZ zaradi epidemije! Priporočila pristojnih organov smo morali v celoti spoštovati!

Projekt Slovenska bakla je promocijski projekt Olimpijskega komiteja Slovenije, namen katerega je promocija športa, povezovanje vrhunškega in rekreativnega športa, širjenje vrednot olimpizma, sporočila solidarnosti, upanja in jeklene volje.

Pot slovenske bakle se je začela 3. maja v občini Bovec in bo do 23. julija 2021, ko se začnejo olimpijske igre v Tokiu, obiskala vseh 212 občin v Sloveniji.

Na svoji 81 dni dolgi poti po Sloveniji se je v četrtek, 6. maja 2021, ustavila tudi v naši občini. Ta dan nas je pričakalo hladno in deževno vreme, kar pa ni vstavilo naših športnikov.

Na poti skozi občino Kanal ob Soči so jo nosili naši uspešni športniki, športnice in parašportniki.

Pot bakle po občini Kanal ob Soči se je začela pri župnijski cerkvi Marijino Celje v Ligu, kjer je kanalska županja Tina Gerbec prevzela plemenico iz rok podžupana Brd, Žarka Kodermaca. Od tu jo je skozi Park Pečeno do Kanala popeljal naš vrhunski gorski kolesar Jan Markič. Na plaži ob Soči so se mu pridružile še članice Športnega kluba Twist in Plesnega kluba M20 Dolls, aktualni državni prvakinja odbojkarice Špela in Polona Marušič v spremstvu Odbojcarskega kluba Neptun Kanal, odbojkar mladinski reprezentant Primož Jeklin in člani vseh selekcij Odbojcarskega kluba Salonit Anhovo Kanal. Združeni športniki so baklo nato ponesli čez kanalski most do občinske stavbe. Pred občino je vse zbrane nagovorila županja Tina Gerbec, ki je nato baklo predala atletinji Ani Vidmar, naj športniki občine v letu 2020. Ta je v spremstvu parašpor-

tnice Simone Drev odtekla še krog po Kanalu do Kontrade, nato pa je bakla pot nadaljevala še v Deskle. Tam jo je prevzel športni trener in košarkar Jan Močnik v spremstvu članic Športnega twirling kluba Deskle. Po krajšem postanku v Desklah je bakla svojo pot uspešno zaključila na mostu v Plavah. Kolesarjem iz sosednje Mestne občine Nova Gorica sta jo predala kolesarja in člana navijaške skupine Cement boys Peter Nanut in Aljaž Markič ter parašportnica Klara Križnič.

Čeprav se je slovenska bakla le za kratek čas vstavila pri nas, smo ponosni, da smo lahko bili del te zgodbe, in se še enkrat zahvaljujemo vsem sodelujočim, da so se prijazno odzvali in skupaj z nami uspešno izpeljali dogodek.

Prenova Mercatorjeve trgovine v Kanalu

Klelija Dolenc

O prenovi sem se pogovarjala z Aleksandro Bučinel, poslovodkinjo Marketa Kanal.

Meseca februarja je družba Mercator, d. d., po več kot 35 letih prebivalcem Kanala preuredila notranjost poslovalnice Market Kanal, za še lepše in modrejše nakupe. Trgovina ima prenovljen strop, nakupovalne police, nove hladilnike. Zamenjana sta tudi blagajniška pulta, umeščene cigaretne omare ter osvežena zunanja in notranja podoba marketa z novimi, vidnejšimi označitvami. Kupci so se zelo razveselili svoje prenovljene prodajalne, prav tako tudi zaposleni, ki si obetajo še boljši obisk kupcev. »Zahvala za prenovno gre vsekakor vodi področja Radovanu Siliču in direktorici Tanji Kališek,« je še dodala Bučinelova.

Pred objektiv so se postavile prodajalke, skupaj s poslovodkinjo.

Alpija
DOMAČE IZ POSOČJA

BOŽANSKA POJEDINA
iz junčjega mesa.

TOLMINSKO 100% GOVEJE

Alpija predstavlja
BOŽANSKO POJEDINO
iz junčjega mesa.

Za vse, ki dajete prednost kakovosti, tradiciji in lokalnemu.

100 % tolminsko goveje meso, samo 1 % maščobe, brez ojačevalcev okusa in alergenov.

ZAKAJ VSE DOBRO JE ZBRANO V NJEJ.

Alpija
DOMAČE IZ POSOČJA

Alpija - Mesnine iz Posočja
@alpija.mesnine

Polaganje venca ruske ambasade

Klelija Dolenc

Na predvečer dneva ustanovitve OF oz. dneva upora proti okupatorju so na kanalski tržnici dvignili zastavo, ki je ponosno vihrala med prvomajskimi prazniki pa vse do devetega maja, dneva zmage nad nacifašizmom v drugi svetovni vojni.

Na dan zmage 9. maja se je pred spomenikom padlim borcem in žrtvam fašističnega terorja, zaradi korone, zbrala le peščica ljudi, da bi počastila spomin nanje in omenjeni dogodek izpred 76 let. Predstavnik ruske ambasade je, skupaj z županjo Občine Kanal ob Soči Tino Gerbec, k spomeniku položil venec in se poklonil žrtvam. Polaganja venca so se udeležili še Franc Valentinčič, predsednik KO ZB za vrednote NOB Kanal, ki je bila skupaj z rusko

Praporščaki pri polaganju venca

ambasado organizator te prireditve, predstavniki Občine Kanal ob Soči, predstavniki Območnega združenja veteranov vojne za Slovenijo, predsednik KO ZB za vrednote NOB Deskle - Anhovo Miran Gabrijelčič in praporščaki organizacij ZZB, OZVVS in SEVER.

Polaganje venca na dan zmage, ob prisotnosti ruskih predstavnikov, je tradicionalno. Rusi imajo ob tej priložnosti na prsih pripeto odlikovanje »Gregojevo lento« (pentljo). Med Kanalom in rusko ambasado so stkane dolgoletne prijateljske vezi, saj med njima že vrsto let poteka neizmerno sodelovanje.

Polaganje venca pri spomeniku padlim borcem in žrtvam fašističnega terorja v Kanalu

Postavitev mlaja v Kanalu

Društvo 4X4 Kanal ob Soči

Kot tradicionalno, že 14. leto zapored, z izjemo lanskega, ki je bilo v vseh pogledih posebno leto, na predvečer delavskega praznika, 1. maja, na tržnici v Kanalu člani društva 4X4 Kanal ob Soči postavljamo mlaj.

Zaradi nestabilnega vremena in službenih obveznosti smo dogodek razdelili na dva popoldneva, tako da smo v šli v »akcijo« že v četrtek, 29. aprila.

Mlaj na obdelavi

Smreko smo posekali v gozdu pod Kanalskim Vrhom. Že sam posek zahteva dobro organizacijo, saj je zaželeno, da pri padcu na cesto in spraviu smreke ostane vrh nepoškodovan. Pri vleki smo si pomagali z vitli, vgrajenimi v svoja terenska vozila, in ne s traktorji, kot je običajno pri spraviu lesa.

Najtežji del je seveda prevoz. Kot vemo, je cesta iz Kanalskega Vrhja proti Kanalu precej vijugasta, in zato imamo v društvu, samo v ta namen, posebej prirejen voz, da lahko tako vitko lepotico, v letošnjem primeru kar 27-metrsko, varno pripeljemo v enem kosu na svoje mesto. Najvišji mlaj, ki smo ga postavili, je meril kar 35 metrov.

Ob prihodu v naš društveni prostor »Barako« je že dišalo po pasulju, ki so ga naše pupe in starejši člani pripravljali za naslednji večer.

Sama priprava in postavitev sta se nadaljevali naslednji dan. Krasitev obroča je navadno prepuščena članicam društva. Pletenje venca na obroču je prejšnja leta potekalo pod mentorstvom našega častnega člana Branka Žnidarčiča, ki pa nas je letos, žal, za vedno zapustil.

Dvigovanje tako velikega in težkega drevesa, v urbanem delu Kanala, je najvarnejše s pomočjo tehnike. Zato smo tudi letos sodelovali

Mlaj v ponos Kanalu

z domačimi gasilci, ki so, z novim vozilom kamion-dvigalom, mlaj postavili v večjo izvirtno, narejeno ob robu parkirišča tržnice, in bo tam, kljuboval vetrovom, približno en mesec.

Sledila je pogostitev pred društvenim prostorom pod gasilskim domom. Letos zaradi znanih razlogov – omejitev zaradi korone – v okrnjenem številu, kljub temu pa je bil vsak krajan oziroma mimoidoči postrežen s krožnikom pasulja in pijačo.

Naslednje leto ... pa spet!

Prvomajska budnica

Klelija Dolenc, foto: Marjan Nanut

Na dan delavskega praznika, 1. maja, smo se prebudili v lepo, sončno jutro. Z nekaterih hiš so ponosno vihrale zastave. Prav dobro se spominjam, kako so nas v prejšnjih letih, v zgodnjih jutranjih urah, zbudili mladi motoristi z bučnim hromenjem svojih dvokolesnikov. Včasih se jim je pridružil tudi kak štirikolesnik, na katerem je skozi okno vihrala zastava. Kakšne dve, tri ure kasneje se jim je z budnico pridružila tudi Pihalna godba Salonit Anhovo. No, zadnja leta mladih motoristov ni več. Godbeniki Pihalnega orkestra pa so se, zaradi korone v okrnjeni sestavi, sredi popoldneva zbrali pred občinsko zgradbo v Kanalu in nam zaigrali nekaj koračnic. Seveda so bili prej še v drugih krajih naše občine. Na glavnem trgu se nas je nabralo kar nekaj radovednežev, pa tudi nekaj turistov je bilo vmes. Dekleta in fantje so se res potrudili in nam s svojo glasbo priredili čudovito prvomajsko vzdušje, mi pa smo jih nagradili z aplavzom.

Nastop pred občinsko zgradbo

Tudi nas se je dotaknil svetovni dan Zemlje

Franko Šuligoj

Dvaindvajsetega aprila obeležujemo svetovni dan Zemlje. Občani Gorenjega Nekovega smo se letos odločili, da v okviru tega dne organiziramo skupno čistilno akcijo. Namen akcije je bila sanacija divjih odlagališč.

Čistilna akcija je potekala 23. in 24. aprila. Udeležila se je večina prebivalcev vasi od najmlajših, do upokojencev. Zbrali smo večjo količino odpadne embalaže, stekla, kosovnih ter mešanih in nevarnih odpadkov. Kovinskih odpadkov je bilo za eno traktorsko prikolico, kar je bilo že naslednji dan odpeljeno na komunalno podjetje.

Skrb za okolje se tiče vseh ljudi in že z malimi spremembami svojega načina življenja lahko vplivamo na to, v kakšnem okolju bomo živeli mi in naše potomke in potomci.

Gregorjevo 2021

Turistično Društvo Korada Deskle - Anhovo

V Desklah spuščanje gregorčkov po Soči nima dolge tradicije, a od leta 2015 jo v Turističnem društvu Korada Deskle - Anhovo skušamo vzpostaviti in gojiti. Letos nam jo je uspelo nadaljevati, kljub izrednim razmeram.

V petek, 12. marca, zvečer smo pod mostom označili mesto, kamor ste lahko prinesli gregorčke in jih spustili po Soči. Družina s tremi otroki je uspešno splavila papirnate ladjice, ki so odplule s tokom in razsvetlile gladino Soče. Dogodek so spremljali tudi gledalci na mostu.

Zahvaljujemo se Krajevni skupnosti Anhovo - Deskle in Stanetu, za pomoč pri pripravi dogodka. Naslednje leto pričakujemo večji odziv.

Srečno plovbo!

Označitev z baklami

Kače, kuščarji in želve – plazeči se prebivalci naše okolice

dr. Anamarija Žagar, fotografije: Davorin Tome

Slepec je videti kot kača, ampak je v resnici breznozi kuščar. Njegova najljubša hrana so polži in je zato dobrodošel prebivalec naših vrtov.

Plazilci (Reptilia) so skupina živali, med katere sodijo vsem dobro poznane kače, sem pa spadajo tudi želve in pa nemalokrat ljubkovalno poimenovani martinčki – to so kuščarji. Te živali so izjemno dobro prilagojene na kopenski način življenja. Njihova koža je prekrita z luskami, ki preprečujejo izhlapevanje vode, in večina vrst izlega trdolupinasta jajca. Imajo kar nekaj posebnih lastnosti, kot je redna zamenjava kože, ko jim ta postane pretesna. Ta proces zamenjave kože imenujemo levitev. V naravi lahko naletimo na slečeno kačjo kožo, čemur pravimo kačji lev. Njihova druga posebnost je, da svojo telesno temperaturo uravnavajo s pomočjo okolja tako, da se izpostavljajo ali umikajo sončnemu sevanju. Ko se sončijo, jih tudi mi lažje vidimo, saj se drugače večino časa dobro skrivajo v travi, grmovju ali kupu kamenja.

V Sloveniji živi 22 vrst plazilcev, ki pa so danes ogrožene zaradi izgube primernih življenjskih prostorov, povozov na cestah, namernega pobijanja in podnebnih sprememb. Močvirska sklednica je naša edina sladkovodna vrsta želve s temnim oklepom, ki je na zgornji strani posut z drobnimi ru-

menimi pegami. Prebiva v ribnikih, mlakah, mokriščih in mirnih in počasnih vodotokih z blatnim dnom. Ne mara hitro tekočih voda in ne more preživeti, če bregovi niso vsaj malo zarasli, kjer si najde skrivališče pred plenilci. Zato moramo skrbeti za ohranjanje zaraslih bregov in počasnih voda z blatnim dnom.

Martinček je ime eni od 11 vrst kuščarjev, ki živijo v Sloveniji. Samci so po bokih živo zelene barve, medtem ko so samice bolj neuglednih rjavih barv. Posebnost ali morda kar »supermoč« kuščarjev, ki jo ima tudi martinček, je ta, da lahko odvržejo rep in na istem mestu jim zraste nov. To taktiko uporabijo, da ubežijo napadalcu, ki jih zagrabi za rep. Odtrgani rep se zaradi refleksov v mišicah na tleh zvija in poskakuje, kar napadalca primerno zamoti in kuščarica lahko medtem uide na varno. Martinčki zelo radi jedo večje žuželke in prebivajo na meji travnikov z gozdom. Pri nas beleži-

VEČ O NATEČAJU

»Biodiverziteti najprijaznejši vrt«

Imate na vrtu cvetočo trato, veliko medovitih rastlin, gnezdilnico za čebele samotarke, žuželčnik, gnezdilnice za ptice in netopirje ali pa mlako? Mogoče vas obiskujejo ježi ali na vašem vrtu varno domujejo kače? Vrtovi so vedno pomembnejši življenjski prostor za številne organizme, zato v okviru projekta **LIFE NATURAVIVA, Biodiverziteta – umetnost življenja** iščemo **biodiverziteti najprijaznejši vrt!**

Vrtove bomo izbirali v štirih kategorijah: hišni vrt, vrt na terasi ali balkonu, šolski vrt in društveni vrt.

Na natečaju, ki smo ga podaljšali za eno leto, lahko sodelujete tako, da na elektronski naslov info@botanicni-vrt.si do 31. decembra 2021 pošljete prijavitni obrazec in do deset fotografij vrta. Zaželeno je, da so fotografije iz leta 2020 ali 2021, izjemoma lahko tudi starejše. Podroben opis za prijavo je v prilogah na spletni strani projekta.

Prijave bo pregledala strokovna žirija Botaničnega vrta Univerze v Ljubljani in Nacionalnega inštituta za biologijo, ki bo najbolj ocenjene vrtove naslednje leto obiskala za podrobnejše ocenjevanje. Zmagovalci bodo znani poleti 2022, čakale pa jih bodo lepe nagrade.

Vabljeni tudi k spremljanju prispevkov o biodiverziteti na vrtovih na projektno spletno stran, Facebook in Instagram profil. Uredite vrtove tako, da bodo zakladnica biodiverzitete!

Več o natečaju: <https://www.naturaviva.si/biodiverziteti-najbolj-prijazen-vrt/>

Dodatne informacije: info@botanicni-vrt.si

Nasveti za biodiverziteti prijazen vrt: <https://www.naturaviva.si/nasveti-za-biodiverziteti-prijazen-vrt/>

Spletna stran projekta: LIFE NATURAVIVA <https://www.naturaviva.si/>

Facebook profil projekta: LIFE NATURAVIVA <https://www.facebook.com/life.naturaviva>

Instagram profil projekta: LIFE NATURAVIVA <https://www.instagram.com/lifenaturaviva/>

mo drastičen upad pojavljanja te vrste, kar je najverjetneje povezano z intenzivnim kmetijstvom in uporabo insekticidov, ki so zmanjšali število njihovega plena. Če bi pustili naravi, da odigra svojo vlogo, bi martinčki in druge kuščarice lahko za nas poskrbeli, da žuželk ne bi bilo preveč, vendar pa bi morali za to kmetovati bolj sonaravno.

Zaradi pritalnega plazečega načina premikanja so pri kačah okončine povsem pokrnele in so brez nog. Te plazeče se prebivalke naše okolice so za marsikoga razlog za prestrašenos. Zelo pogosto gre pri srečanju s kačo za

prestrašenos obeh vpletenih, človeka in kače, saj je namreč prva strategija kač, da pred nevarnostjo pobegnejo na varno v najbližje skrivališče. Izjemno dobre so tudi v skrivanju, pri čemer jim pomaga varovalna barva. Smokulja je kača, ki ima svetlo rjavo ali sivo barvo telesa, po celotni dolžini od vratu do repa pa ima še temne lise kot šahovnica. Živi v travnato-gozdni pokrajini, kjer se izredno dobro skrije med travo, vejami ali listjem in jo opazi le izurjeno oko.

Vsa ta pestrost plazilcev je pomembna v naravi in za nas. Njihova vloga v ekosistemu je, da

plenijo in regulirajo številčnost svojega plena. Prehranjujejo se s širokim spektrom živali, od različnih žuželk, pajkov, polžev do rib, dvoživk, voluharic, miši, podgan, tudi ptičev in celo plazilcev. Če jih ni, je luknja v prehranski mreži velika in ravnovesje se lahko podre. Za njihovo ohranjanje lahko skrbimo vsi, s tem da jih namerno ne ogrožamo, smo pazljivi na cesti, spodbujamo sonaravno kmetijstvo in uredimo vrtove na biodiverziteti prijazen način. V okviru projekta Life Naturaviva smo organizirali natečaj, v katerem iščemo biodiverziteti najprijaznejši vrt in vas vljudno vabimo k sodelovanju!

“Obiščite nas v T-2 poslovalnici SUPERNOVA NOVA GORICA,,

Pri OBI centru - Za vas od 2010.

T 064 160 160
064 275 555

Več na:

www.prodajnizastopnik2.si
pp-ng.supernova@t-2.com

SERVIS IN PRODAJA NOVE, OBNOVLJENE IN RABLJENE RAČUNALNIŠKE OPREME.
ZA PODJETJA IN FIZIČNE OSEBE

za vas od
1995

PRENOSNIKI, ZASLONI, STREŽNIKI, OMREŽNA OPREMA, INTERNET, WI-FI, PERIFERIJA

Bilaz

Bilaz d.o.o.
Sedejeva 8
Nova Gorica

T: 05 333 19 00
M: 041 614 944

E: info@bilaz.si
www.bilaz.si
www.pcpoceni.si

Pravni kotichek:

Psi in z njimi povezane dolžnosti na območju javnih površin

Pravna pisarna Benvegnu Martina Suban s.p.

V času epidemije sem prejela vprašanje, »ali obstoji uzakonjena dolžnost, da mora na javnih mestih lastnik psa poskrbeti za odstranitev pasjih iztrebkov, sicer je kazensko odgovoren«, na katero odgovor bi delila z vami.

Najprej sem se osredotočila na osebo »lastnik«, ki je v prvi vrsti oseba ter nato še lastnik psa. Predstavljala sem si, da se najprej sprehajam po javnih površinah sama ter nato še s svojim psom, razlika, ki sem jo najprej videla, je bila, da sem kot sprehajalka odgovorna le zase in kot lastnica psa sem odgovorna tudi zanj, v razmerju do drugih. Torej odgovornost za svojega psa obstoji, le vprašanje je, v kakšnem obsegu in na kateri podlagi velja to za javne površine.

Iz postavljenega vprašanja sem opazila stisko osebe oz. vprašanje vrednote spoštovanja, ki ga lastniki psov imamo tudi do drugih, ki se gibljejo po javnih mestih, tukaj so bili mišljeni sprehodi v mestu, po javnih pločnikih, zelenicah, ob igralih ..., območje za katero ima posamezna občina pristojnost sprejeti ustrezen akt o urejanju, vzdrževanju ter tudi varstvu javnih površin. V Občini Kanal ob Soči je bil leta 2012 sprejet Odlok o urejanju in čiščenju javnih površin in o zunanjem videzu naselij ter posebni rabi javnih površin (v nadaljevanju: Odlok), ki v 10. členu določa prepovedana

dejanja na javnih površinah, med katera med drugimi spada tudi »voditi pse brez vrvice ali druge domače živali, jih puščati brez ustreznega nadzora ter puščati živalske iztrebke na javnih površinah« in »kakršno koli ravnanje in poseganje ter poškodovanje javne površine in objektov in s tem spreminjati funkcionalnost ali estetski videz le-te«. Iz navedenega jasno izhaja odgovor na izhodiščno vprašanje, da je dolžnost začrtana v pravnem okvirju. Za sam nadzor nad izvajanjem odloka v skladu s predpisi o inšpekcijskem nadzoru in predpisi o prekrških je pa pooblaščen medobčinski inšpekcijski organ. Navedena prepovedana dejanja so poimenovana kot prekrški in se za

storitev teh lahko kaznuje tako pravna kot fizična oseba z denarno globo (12. in 13. člen Odloka). Moje odgovor v prispevku je, da ima vsak lastnik psa, ki je hkrati tudi občan, predpisano dolžnost, da pripomore k urejenemu videzu in urejenosti javnih površin na način, da spoštuje sočloveka in skupno okolje s tem, da pasje iztrebke svojega psa na javnih površinah primerno odstrani in s tem tudi prepreči možnost širjenja raznih bolezni, sicer je lahko denarno kaznovan.

Ob navedenem odgovoru o odgovornosti za svojega psa na območju javnih površin osebno menim, da je hkrati z odgovornostjo do drugih enako pomembno tudi varstvo svojega psa, torej odgovornost lastnika, da zaščiti svojega psa kot čuteče živo bitje, zaščiti njegovo življenje, zdravje in dobrobit, ki ga ureja Zakon o zaščiti živali (v nadaljevanju ZZZiv). Ta določa pravila za dobro ravnanje z živalmi in celo nevladne organizacije za delovanje v javnem interesu na področju zaščite živali. Če se tudi pri varstvu psa osredotočim na javne površine, po tretjem odstavku 11. člena ZZZiv mora skrbnik psa na javnem mestu zagotoviti fizično varstvo psa tako, da je pes na povodcu, nevarnega psa pa mora opremiti še z nagobčnikom (prva alineja drugega odstavka 12. člena ZZZiv). Iz navedenega izhaja najprej odgovornost do psa, do njegove lastne varnosti (svoje lastnine) ter nato še do drugih (tuje lastnine in drugih). V primerjavi z Odlokom, katerega nadzor izvaja medobčinski inšpekcijski organ, so za nadzor izvajanja določb ZZZiv pooblaščen uradni veterinarji, pristojni inšpektorji ter policija.

Iz vsega navedenega izhaja, da je pes »čuteče živo bitje« in hkrati del naše odgovornosti – tako do samega psa kot do drugih ljudi.

Storitve z gradbeno mehanizacijo:
izkopi, nasipavanje, planiranje,
prevozi

HARIJ TRANSPORT IN
MEHANIZACIJA D.O.O.

Goljevica 1D
5210 Deskle
Tel.: 041 737 178

VODOVODNE INŠTALACIJE
ALJAŽ ŽNIDARČIČ S. P.

t: 040 347 795

e: info@vodovodne-instalacije.com

www.vodovodne-instalacije.com

Begunstvo v času prve svetovne vojne

Klelija Dolenc, po pripovedovanju Marjana Vuge (Štefnovega) iz Morskega, lastnik fotografije: Karel Zidarič

V času prve svetovne vojne se je na Češko, v času begunstva, izselila tudi družina njegove mame Amalije Zidarič. Bila je stara štiri leta, ko se je njena družina, skupaj z drugimi kanalskimi begunci, z vozovi odpeljala do Ljubljane. Malo pred Logatcem je njena teta, okrog Amalije, opazila mlako krvi. Neka ženska je bila tesno uprta s svojimi špičaki (čevlji z visoko peto) v stegence male Amalije, ki je stiskala zobe od bolečin in niti malo potožila. Ubogo Amalijo so kar na živo, brez anestezije, zašili. A mala upornica, kljub neznanskim bolečinam, ni jokala.

Tudi njihovo družino so po prispetju na Češko namestili v vasi Vidice. Amalijina mama je cele dneve garala pri vaških kmetih, da je lahko preživljala svojo

družino. Treba je bilo poskrbeti za šest otrok in dve odrasli osebi. Tudi otroci so morali včasih poprijeti za kako delo. Imeli pa so čas tudi za igro. Amalija se je, na dvorišču, večkrat igrala s Pušnarjevim Antonom (očetom Radovana Pušnarja). Nekoč, ko so se tako igrali na vasi, so se od nekod prikradli potepuški psi in nebogljeno Amalijo močno obgrizli. Še dobro, da je ob pravem času mimo prišla starejša ženska in deklico rešila pred krvoločnimi psi. Odnese jo je domov, kjer so jo oskrbeli.

Po končani prvi svetovni vojni se je Amalija skupaj z družino vrnila v rojstno vas Morsko. Dobrih dvajset let kasneje se je poročila s Štefnovim Alojzom Vugo iz Morskega.

Amalija Zidarič, leta 1932

Kapelica v zaselku Zatrebež

Irena Brezavšček

V levpski krajevni skupnosti je kar nekaj kapelic. Za eno izmed njih je graditelj želel, da jo v besedi in sliki predstavim tudi bralcem Mosta.

Avguštin Tomšič iz zaselka Zatrebež v levpski fari in občini Kanal ob Soči, ki bo letos dopolnil 84 let, me je prosil, da vam v nekaj besedah in sliki predstavim kapelico. Postavil jo je pred petindvajsetimi leti – v zahvalo, čast in priprošnjo Fatimski Materi Božji.

Več kot polmetrski kip Matere Božje je sam pripeljal z romanja v Fatimi, kjer je bil dvakrat. Prostor mu je pripravil v kapelici, ki jo je sam načrtoval in jo postavil v treh tednih. Blagoslovil jo je sedaj že pokojni župnik Srečko Šuligoj. Vse od takrat je Marija »na blizu« zves-

ta zavetnica Avguštinove družine, hiše in gospodarskih poslopij okrog nje ter vseh, ki se ob kapelici ustavijo in zazrejo vanjo in vase.

Sicer pa je Avguštin (Jušto) vnet popotnik in romar, saj je bil že dvanajstkrat v Lurdu in štiriindvajsetkrat v Medžugorju. Najmanj enkrat mesečno pa je na obisku pri Kraljici Svetogorski v božjepotni baziliki na Sveti Gori nad Novo Gorico.

Sledi njegovega rokodelstva so poznane v več okoliških cerkvah, kjer je poskrbel za zidavo ali obdelavo lesa.

»Brez Marije ni to življenje nič!« je povedal Avguštin in se zazrl v kapelico ob poti.

Kapelica v Zatrebežu

Daljavo

Irena Brezavšek

Beseda daljava mi je vedno pomenila neko skrivnostno razsežnost, ki sem si jo težko zamislila. Predstavljala sem si jo kot pogled v daljavo, ki nikoli ni prav čist in bister, ampak je vedno malo zamegljen in pritajen.

Danes se ta izraz zelo pogosto uporablja. Največkrat smo ga v času pandemije, razglašene zaradi covida-19, slišali v povezavi z »delom na daljavo«.

Res sem že v »penziji«, pa vendar še tako »frišna« upokojenka, da sem mislila, da vem, kaj je delo na daljavo. Vedno sem si ga predstavljala v povezavi z računalnikom, tablico, pametnim telefonom ali nečim podobnim. Potem pa, ko sem med pandemijo dan za dnem poslušala naše vrle politike in vsake sorte strokovne skupine, kako je neizbežno pospešiti delo na daljavo in mora čim več ljudi delati od doma, potem pa me je začelo resno skrbeti ... zase. Zamislila sem se nad tem, da je z mojim »podstrešjem« verjetno nekaj zelo narobe, ker ne morem razumeti, kako in kaj vse se da početi na daljavo.

Vsak dan se je začelo že navsezgodaj, ko je sin odhajal v tovarno, na delo v proizvodnjo. Ni mi ga uspelo prepričati, naj ostane doma in dela kar na daljavo. Njegov pogled ob odhodu mi je dajal vedeti, da sem »ubrisana«. Drugo tako razočaranje je sledilo, ko se je mož, prav tako dan za dnem, vsako jutro odpravljal v hlev. Po-

dučila sem ga, da je neumen kmet, ker ne zna molsti na daljavo. In tiste butaste krave bi se že lahko naučile jesti na daljavo. Še neumnejše so kokoši, ker ne znajo jesti, piti in nesti daljinskih jajc. Tudi mož me je debelo gledal in zamahnil z roko. Spet sem bila na blizu »ubrisana«. Kmalu potem me je zadelo, da bo treba na

vrt po zelenjavo za mineštro ... Tudi tu bo delo na daljavo kar se da oteženo. Ja, pa tudi skuhala bi lahko na daljavo ... Tokrat sem sama sebi zamahnila z roko.

Zgodba teče dalje. V bližnji hiši živi sama ostarela mama. Kot vsak dan bi morala tudi danes k njej. Nič, bom kar na daljavo »zrihtala«. Telefon mi nič ne pomeni, ker mamu lahko kličem, pa se mi ne bo oglasila ali pa me bo dala na čakanje. Toda kako bi lahko uredila, da bi drva sama prišla iz drvarnice k mami v kuhinjo? Kar na smeh mi gre, ker si predstavljam, kako ukažem polenom, da iz drvarnice odkorakajo v mamino »kišto«, se tam lepo zložijo in počakajo, da jih vrže na ogenj. Pravzaprav bi morala vanjo kar sama skočiti, tako, na daljavo. Ja, pa zdravila za mamu bi tudi lahko kar na daljavo prepričala, da se sama postavi na svoja mesta in se za ves teden razvrstijo tako, da jih bo mama pravilno in predpisano jemala. Še bolje bi bilo, če bi ji kar tako na daljavo skakala v usta in se poplaknila z vodo. Zato da ne bi kot po navadi pozabila nanje. Meni zaradi zdravlil ne bo treba k njej, saj vendar delam na daljavo. Pa fizioterapijo za mamino koleno bi tudi lahko

uredili kar na daljavo. Posedli bi jo v voziček, pritisnili na gumb in en, dva, tri bi se žena znašla v 20 kilometrov oddaljenem Tolminu, pri fizioterapevtki. Ali še bolje, lahko bi kar ona mam po telefonu »fizioterapijala«, saj tako ali drugače mama ni prav prepričana, ali jo boli levo ali desno koleno. Najboljše od vsega pa bi bilo, da bi, če bi upoštevali priporočila strokovnjakov in delali na daljavo, tudi meni lahko izrili zob kar na daljavo. Si mislite, kakšen bi bil postopek v domačem fotelju? Ne vem – manj ali bolj boleč in zapleten – zame ali za zobozdravnika.

Spet poročila, Zrcalo tedna, Utrip, Tarča, tiskovna konferenca ... Vsi nas opominjajo, kako smo neodgovorni, ker premalo delamo na daljavo in se preveč družimo. Koronavirus, covid-19 je med nami, dragi moji. Narazen, narazen, vse na daljavo! Pograbi me sveta jeza in ugasmem televizijo.

Ne, pri moji duši, prav vsega pa se ne da početi na daljavo, pa tudi če sem nezrela in neodgovorna državljanka. Dvakrat sem že cepljena, dve maski si bom nataknila in si trikrat

ISKRICA

Irena Brezavšček

Svet ni nikoli tak,
kot ga vidiš ti.
Svet je drugačen,
nanj gledajo druge oči.

razkužila roke, ma, edino soseda, ki jo srečam na cesti, bom pozdravila in z njo poklepeta-la. In komaj čakam, da jo srečam. In vnuke bom stisnila v tako močan objem, ker jih tri mesece nisem v resnici videla. Kako naj jih objamem na računalniku ali telefonu? Tako se bomo stisnili, da nam bodo kar kosti pokale. In v zboru bomo spet zapeli, iz vsega srca, čeprav bo alt en meter od soprana ...

Nobene romantike ni več v tej besedi daljava. In pri vsem spoštovanju in izpolnjevanju protikoronskih ukrepov klinc gleda še daljavo ... Samo zdravo pamet moramo ohraniti in srca ne zakleniti!

KAM?

Irena Brezavšček

Kam se duša skrije,
ko telo jo v molk zavije?
Kam beseda vsaka se odkotali?
Se kot naše upanje kar izgubi?
Le kje se skriva in molči?
Kako tam biva, morda spi?

Prijatelj moj, ne hodi proč!
Naj te ne vsrka temna noč!
Naj srca ne stiska mi leden obroč!
Vrni se, bodi tu navzoč!

Povej, kako je tam, drugje.
Zakaj srce vsako tja ne sme?
Mar res ti nič ni mar zame?
Te čaka zlomljeno srce.
Prijateljstvo nikoli ne umre!

Prišla bo, duša ta ...
Prevzela nase bo vsa zla ...
Zazrla se bo tja v globino ...
In mi odvzela bolečino ...

PREŽIVITE POLETJE

V DRUŽBI GLEDALIŠČA

Hermann Hesse **AVGUST**
Pravljica za odrasle, Studio SNG Nova Gorica

SOB 19. 6. | 20.00, mali oder
ČET 24. 6. | 21.00 | atrij MONG

Iztok Mlakar **TUTOŠOMATO**
Komedija
Koprodukcija Gledališče Koper

NED 20. 6. | 21.00, amfiteater gradu Kromberk*

Iza Strehar **VSAK GLAS ŠTEJE**
Duhovita politična satira
Gostuje SLG Celje

NED 27. 6. | 18.00, veliki oder

Avtorski projekt **ČAKAM**
Studio SNG Nova Gorica

TOR 29. 6. | SR 30. 6. | 20.00, mali oder

Simona Semenič **JEREBIKA, ŠTRUDELJ, PLES PA ŠE KAJ**
Veseloigra z Vipavskega
Koprodukcija SMG Ljubljana

PON 5. 7. | SR 7. 7. | ČET 8. 7. | PET 9. 7. |
NED 11. 7. | 21.00, amfiteater gradu Kromberk*

Petra Hrašćanec **TOGETHER**
Plesna predstava

Mreža Pan-Adria: Zavod EN-KNAP,
Hrvaški kulturni dom Sušak, KUD Moment,
SNG Nova Gorica, Zagrebški plesni center,
Artisti Associati Italija in Zagrebški plesni ansambel

PON 12. 7. | 21.00, amfiteater gradu Kromberk*

Številne predstave SNG Nova Gorica
bodo v juniju, juliju in avgustu potekale
pod milim poletnim nebom v amfiteatru
gradu Kromberk, intimnejše predstave
pa v mirnem zavetju gledališča.

Federico García Lorca **HIŠA BERNARDE ALBA**
Poetična tragedija
Koprodukcija Gledališče Koper
in Drama SNG Maribor

ČET 15. 7. | PET 16. 7. | 21.00, amfiteater
gradu Kromberk*

Igor Pison **K(O)RONSKE ZDRAHE**
Zabavna predstava za dva igralca in DJ-a
Gostuje SSG Trst

NED 25. 7. | 21.00, amfiteater gradu Kromberk*

*(v primeru slabega vremena v SNG Nova Gorica)

T 05 335 22 47

E blagajna@sng-ng.si

Več na www.sng-ng.si

Smeh je več kot pol zdravja

Irena Brezavšček

~
Svetuje Franc Pepetu:
Ne kupuj tablet za na potovanje! To je svetovna izmišljotina! Jaz sem jih namreč pojedel že celo škatlo, pa sem še zmeraj doma!

~
Dve starejši prijateljici se pogovarjata:
»A ste se tudi vi pri verouku učili, da bog vse vidi?«
»Ja, res je. Vse vidi in vse ve!«
»Jaz pa mislim, da ni tako. Po moje nima časa za vse ... Zato pa je ustvaril najino sosedo Mico, ki vse vidi in vse ve!«

~
Marica in Štefka se enkrat proti večeru pogovarjata.

Pravi Marica: »Ti, moj Jože je šel že jutraj na ribolov, pa ga še sedaj ni. Zagotovo si je našel kakšno ljubico!«

Pa jo Štefka lepo potolaži: »Daj, no. Zakaj vedno misliš na najhujše? Mogoče pa je utonil!«

~
Zobozdravnik je pacientu zaplombiral zob. Po opravljenem delu mu reče: »Sedaj pa dve uri ne smete jesti!«

Pacient pa nazaj: »Ne se bati. Glede na račun, ki ste mi ga dali, bom najmanj en mesec stradal!«

Ješprenjka

Irena Brezavšček

Ješprenjka

PRIPRAVA:

V lonec damo opran ješprenj in prekajena rebrca ter vso narezano oz. sesekljano zelenjavo (kakor je komu všeč). Zalijemo z vodo, tako da prekrijemo vse sestavine. Počasi naj vre približno eno urico. Fižol (bolje je, da je namočen od prejšnjega večera) kuhamo posebej. Prav tako kuhamo posebej tudi na kose narezan krompir. Solimo tako fižol kot tudi krompir – vsakega posebej. Ne preveč, posebno če kuhamo ješprenj s prekajeno svinjino, ki je že slana. Ko je krompir kuhan, ga malo pomečkamo in stresemo k ješprenju. Dodamo še kuhan fižol. Vse skupaj pokuhamo še nekaj minut, tako da se sestavine »zedinijo«.

Čufarca

Irena Brezavšček

Lepega sobotnega dopoldneva sem se odločila, da skuham golaž. To zame pomeni, da si pripravim prostor zunaj, vklopim indukcijsko kuhalno ploščo in v ekonom loncu začnem postopek kuhanja. Najprej praženje čebule itd.

Imam pa zelo radovedno 89-letno sosedo, ki je posedala na soncu pred hišo čez cesto in poslušala, kaj se dogaja, ter predvsem vonjala. Ni ji dalo miru, vzela je pohodne palice in pridihala v hrib okrog vogala.

»Kaj je zdaj, mama? Te je prignala radovednost ali te je izdal nos? Si prav pohitela, saj dihaš kot stara lokomotiva?«

»A ja? Jaz sem pa mislila, da imaš ti 'čufarco' za hišo. K je nekaj piskalo in pihalo,« se je hitro znašla.

»Ja, saj jo imam. Pa ne le eno, kar dve. Ena je čufarca moderne dobe,« sem pokazala na ekonom lonec. »Okrog vogala pa je prišla malo starejša izvedba.«

Nasmejali sva se ob vonjavah golaža in veseljem pihanju na indukciji.

SESTAVINE za 8 krepkih porcij:

- 20 dag ješprenja,
- prekajena svinjska rebra ali slanina ali oljčno olje,
- 8 srednjih krompirjev,
- pribl. 20 dag fižola,
- 2 rdeča korenčka,
- nekaj vejic peteršilja,
- vejica zelene,
- 1 srednja čebula,
- 3 stroki česna,
- 1 žlička mlete paprike,
- 1 žlica paradižnikove mezge,
- sol,
- poper.

Če komu svinjina ni všeč, lahko namesto nje kuhamo skupaj z ješprenjem in zelenjavo približno pol decilitra oljčnega olja. Ječmenovo mineštro popopravimo na koncu kuhanja.

Odlično se k ješprenjki podajo tudi klobase ali hrenovke. Da ne govorimo o palačinkah ali carskem pražencu za tiste, ki so bolj sladkosnedi.

Nepričakovano

Irena Brezavšek

Letos sem mamu ravno za 8. marec peljala k zobozdravniku. Tako je pač nanoslo. Ponavadi ob takih opravkih nisi ravno vesel.

No, nama so otroci iz vrtca pri Osnovni šoli Solkan polepšali dan. Z mamu sva hodili po ulici, vrtčevski otroci pa so bili ravno na prehodu. Zaradi razglašene pandemije covid-19 in nošenja mask sva se jima malo umaknili ...

Pa sta kljub temu, po navodilu ljubeznivih vzgojiteljic, dva otroka pristopila in nama izročila vsaki svojo voščilnico. Ni bilo stiska roke ali objema, bila pa je pozornost, ki je zlepa ne bova pozabili in sva zanj zares hvaležni.

Kakšne rože cveto po polju!

Rdeče in modre in zlate.

In vse čakajo noč in dan

samo nate.

T. Pavček

Otroci in strokovne delavke vrtca pri OŠ Solkan

Pesnik Tone Pavček zna pobožati človeško srce. Prav tako pa so ga mama z mamu na ta pandemijski 8. marec pobožali solkanski malčki z vzgojiteljicama.

BMW SERIJE 2 ACTIVE TOURER SAVA EDITION.

ŽE ZA **20.990 EUR** IN VKLJUČENIM KASKOM ZA **1 EUR**.
V SODELOVANJU Z ZAVAROVALNICO SAVA.

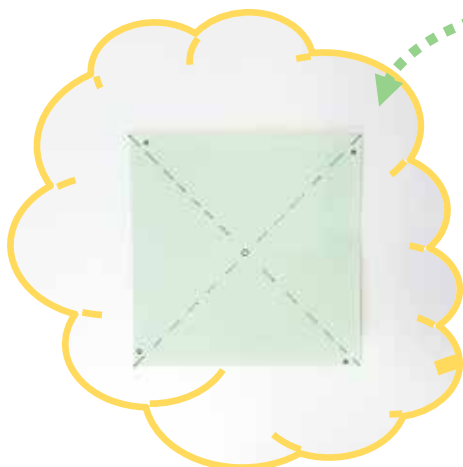
AVTO AKTIV NOVA GORICA - INDUSTRIJSKA CESTA 9

Kombinirana poraba goriva za BMW 216i Active Tourer: 6,2 / 6,7 l/100 km. Emisije CO₂: 141 / 153 g/km. Emisija dušikovih oksidov (NOx): 0,0227 g/km. Trdi delci: 0,00016/km. Število delcev: 0,659 E10/km. Ogljikov dioksid (CO₂) je najpomembnejši toplogredni plin, ki povzroča globalno segrevanje. Emisije onesnaževal zunanjega zraka iz prometa pomembno prispevajo k poslabšanju kakovosti zunanjega zraka. Prispevajo zlasti k čezmerno povišanim koncentracijam prizemnega ozona, delcev PM₁₀ in PM_{2,5} ter dušikovih oksidov. Slika je simbolna. Prodajna akcija poteka v sodelovanju z Zavarovalnico Sava. Več na: BMW-AVTO-AKTIV.si.

Otroci, ustvarjajte z glasilom Most

Tina Tinta

Hej, ti! V uredništvu glasila Most zate v vsaki številki pripravljamo ideje za ustvarjanje. Ustvarjaj z nami in si izdelaj preproste, a lepe izdelke, ki bodo popestrili tvoj vsakdan, tvojo sobo ali pa preprosto razveselile nekoga, ki mu boš izdelek podaril. Starejše sestre in bratci, bratraci in sestrične lahko pomagata mlajšim. Zabavajte se skupaj. Ustvarjajte skupaj. Pa ne pozabite, nove ideje vas bodo čakale tudi v naslednji številki.

Sledi puščicam in si s pomočjo spodnjih fotografij izdelaj prikupno vetrnico. Potrebujš le **kos papirja** kvadratne oblike, **žebelj**, **kos zamaška iz plute** ali plastičen obroček, **slamico** ali palčko in ustvarjanje se lahko začne!

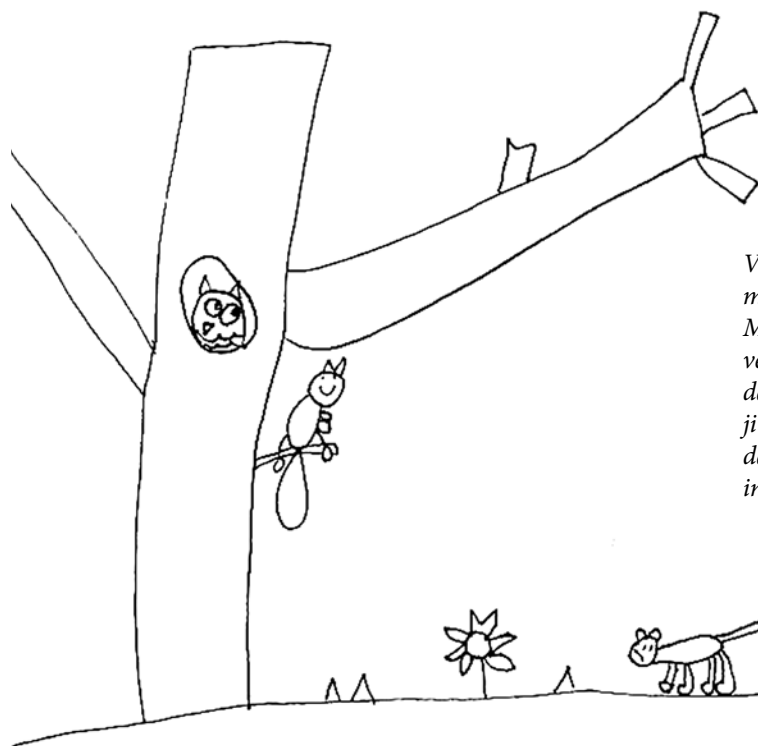

Papirček najprej prepogni po obeh diagonalah, s škarjami zareži skoraj do sredine papirja in na označenih mestih preluknjaj listek z žebličkom. Vogale papirčka prepogni in prebodi z žebličkom, zadaj natakni še zamašek in vse skupaj pričvrsti na slamico. Končano! Vetrnica je pripravljena, da se zavrti v vetru. Če želiš, jo lahko tudi poljubno okrašaš.

Mišek in veverica

Klelija Dolenc,
ilustrirala Eva Dolenc Lazar, učenka 1. b razreda

Veverička kuka izpod veje,
mali mišek se ji smeje.
Mišek kima ji v pozdrav,
veverica meni: tako je tudi prav,
da mladi gospodič damo pozdravi,
ji komplimente daje in jo hvali,
da tja v en dan ne godrnja
in jo s svojimi problemi gnjavi.

Miška veveričin rep zanima,
dolga, košata, tako zelo je lep.
Njegov je sicer daljši,
a brez dlak in tanjši.
»Kaj moram jesti in kaj storiti,
da mogel bi tak rep dobiti?«
Veverica pa se mu nasmehne.
»Boter polh tak rep ima,«
nazaj mu blekne.

OB NAKUPU VRTNE GREDE
PODARIMO KOMPOSTNIK

MACESEN
Dimenzije vrtna greda: (d/š/v)
190x80x80 cm

169,99 €
cena z DDV

dobavljivo tudi v velikosti 120x80x80cm

KOMPOSTNIK
Dimenzije kompostnika:
80x80 cm
Les: smreka

DARILO

visoka VRTNA GREDA

Z uporabo visoke **vrtna greda** je vrtnarjenje lahko pravi užitek **brez bolečin v križu** ali v **kolenih**.

Vaš pridelek bo na doseg roke. Dobesedno. Ob pravilni polnitvi grede bo tudi prej in bolj bogato dozorel.

Pridelajte si svojo zdravi obrok. Vse kar potrebujete je naša visoka **vrtna greda!**

Vsi naši modeli gred pridejo opremljeni z **gumbasto folijo** za zaščito stranic (kar podaljša življenjsko dobo grede), **mrežo** proti voluharjem za zaščito vaših pridelkov ter vsemi potrebnimi dodatki za montažo. Za postavitve grede **potrebujete vsega 10 minut**, saj so stranice že sestavljene.

INDE
Salonit Anhovo d.o.o.
član skupine Salonit
drugačni z razlogom

Info. in naročila: narocila@inde-salonit.si / tel.: 05 39 21 55

INDE, Salonit Anhovo, d.o.o., Anhovo 1, 5210 Deskle

**SALONIT
ANHOVO**
CEMENT

DRUŽBA SKUPINE
Alpacem
by Wietesdorfer

RAZPISUJE

ŠTIPENDIJE

ZA SLEDEČE IZOBRAŽEVALNE PROGRAME:

- ▶ **OBLIKOVALEC KOVIN – ORODJAR**
IV. stopnja
- ▶ **ELEKTRIKAR**
IV. stopnja
- ▶ **STROJNI MEHANIČAR**
IV. stopnja
- ▶ **MEHATRONIK – OPERATER**
IV. stopnja
- ▶ **STROJNI TEHNIK**
V. stopnja
- ▶ **ELEKTROTEHNIK**
V. stopnja
- ▶ **TEHNIK MEHATRONIKE**
V. stopnja
- ▶ **INŽ. MEHATRONIKE**
6/1 – 1. bol. stopnja, vsš
- ▶ **INŽ. STROJNIŠTVA**
6/1 – 1. bol. stopnja, vsš
- ▶ **INŽ. ELEKTROENERGETIKE**
6/1 – 1. bol. stopnja, vsš
- ▶ **DIPL. INŽ. STROJNIŠTVA**
6/2 – 1. bol. st., un/vs
- ▶ **DIPL. INŽ. ELEKTROTEHNIKE**
6/2 – 1. bol. st., un/vs
- ▶ **DIPL. INŽ. KEM. INŽ. (UN)**
6/2 – 1. bol. st., un/vs
- ▶ **MAG. INŽENIR STROJNIŠTVA**
VII. – 2. bol. stopnja
- ▶ **MAG. INŽENIR ELEKTROTEHNIKE**
VII. – 2. bol. stopnja
- ▶ **MAG. INŽ. KEM. INŽ.**
VII. – 2. bol. stopnja

V ŠOLSKEM –
ŠTUDIJSKEM LETU
2021/22

IZVAJANJE PRAKS

VABIMO DIJAKE TEHNIČNIH
SMERI, DA SI PRAVOČASNO
ZAGOTOVITE
OPRAVLJANJE KVALITETNE
OBVEZNE ŠOLSKE PRAKSE.

PRIJAVE POŠLJITE NA:

e-naslov: kadri@salonit.si ali preko pošte na naslov SALONIT ANHOVO,
d.d., Anhovo 1, 5210 Deskle s pripisom: *Za kadrovsko službo*.

Dodatne informacije na tel.: **05 392 12 34** | Prijave pošljite najkasneje do
15. 9. 2021

www.salonit.si

